

Inimõigused maailmas 2009. aastal ja ELi poliitika selles valdkonnas

Euroopa Parlamendi 16. detsembri 2010. aasta resolutsioon aastaaruande kohta, mis käsitleb inimõigusi maailmas 2009. aastal ja Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas (2010/2202(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu 11. aruannet inimõiguste ja demokraatia kohta maailmas, mis hõlmab ajavahemikku 2008. aasta juulist 2009. aasta detsembrini;
- võttes arvesse Lissaboni lepingu artikleid 6 ja 21;
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ja kõiki asjaomaseid rahvusvahelisi inimõigustealaseid õigusakte;
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja;
- võttes arvesse kõiki ÜRO inimõiguste konventsioone ja nende fakultatiivprotokolle¹;
- võttes arvesse piirkondlikke inimõigustealaseid õigusakte, sealhulgas eelkõige inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika hartat, selle fakultatiivprotokollid naiste õiguste kohta Aafrikas, inimõiguste Ameerika konventsiooni, inimõiguste Araabia hartat ning ASEANi valitsustevahelist inimõiguste komisjoni;
- võttes arvesse Rahvusvahelise Kriminaalkohtu (ICC) Rooma statuudi jõustumist 1. juulil 2002. aastal ning oma resolutsioone seoses Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga²;
- võttes arvesse nõukogu 16. juuni 2003. aasta ühist seisukohta 2003/444/ÜVJP Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta ja ühisest seisukohast lähtuvat nõukogu tegevuskava; tuletades meelde, et ICC-l on oluline roll tema jurisdiktsiooni alla kuuluvate raskete kuritegude ennetamisel;
- võttes arvesse Euroopa Liidu kohustust toetada ICC tulemuslikku toimimist;
- võttes arvesse, et iga riigi kohus on teostada oma kriminaaljurisdiktsiooni rahvusvaheliste kuritegude eest vastutavate isikute üle;

¹ ÜRO piinamisvastane konventsioon; ÜRO lapse õiguste konventsioon; ÜRO konventsioon naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta; ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon; Rahvusvaheline konventsioon kõigi isikute sunniviisilise kadumise eest kaitsmise kohta.

² EÜT C 379, 7.12.1998, lk 265; EÜT C 262, 18.9.2001, lk 262; EÜT C 293 E, 28.11.2002, lk 88; ELT C 271 E, 12.11.2003, lk 576; ELT C 279 E, 19.11.2009, lk 109; ELT C 15 E, 21.1.2010, lk 33; ELT C 15 E, 21.1.2010, lk 86; ELT C 87 E, 1.4.2010, lk 183; ELT C 117 E, 6.5.2010, lk 198; ELT C 212 E, 5.8.2010, lk. 60; ELT C 265 E, 30.9.2010, lk 15; ELT C 286 E, 22.10.2010, lk 25.

- võttes arvesse Euroopa inimõiguste konventsiooni ning jätkuvaid läbirääkimisi ELi konventsiooniga ühinemise üle;
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat;
- võttes arvesse AKV (Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma) ja ELi partnerluslepingut ja selle muudatusi¹;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrust (EÜ) nr 1889/2006 rahastamisvahendi loomise kohta demokraatia ja inimõiguste edendamiseks kogu maailmas² (demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend);
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone inimõiguste kohta maailmas;
- võttes arvesse oma 14. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni ÜRO inimõiguste nõukogu arengu, sealhulgas ELi rolli kohta³ ja oma 25. veebruari 2010. aasta resolutsiooni ÜRO inimõiguste nõukogu 13. istungjärgu kohta⁴;
- võttes arvesse oma 1. veebruari 2007. aasta⁵ ja 26. aprilli 2007. aasta⁶ resolutsioone surmanuhtluse üldise moratooriumi algatuse kohta ning ÜRO Peaassamblee 18. detsembri 2007. aasta resolutsiooni 62/149 surmanuhtluse kasutamisele moratooriumi kehtestamise kohta, samuti oma 7. oktoobri 2010. aasta resolutsiooni ülemaailmse surmanuhtluse vastase päeva kohta;
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni protokolli nr 13 surmanuhtluse igas olukorras kaotamise kohta;
- võttes arvesse ÜRO deklaratsiooni inimõiguste kaitsjate kohta, ÜRO peasekretäri inimõiguste kaitsjate olukorra eriesindajate tegevust, inimõiguste kaitsjaid käsitlevaid ELi suuniseid ja Euroopa Parlamendi 17. juuni 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste kaitsjaid toetava ELi poliitika kohta⁷;
- võttes arvesse ÜRO deklaratsiooni usutunnistusest või veendumustest tingitud sallimatuse ja diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta;
- võttes arvesse Euroopa Liidu suuniseid rahvusvahelise humanitaarõiguse (IHL) järgimise edendamiseks⁸, surmanuhtluse, piinamise ning muu julma, ebainimliku ja alandava kohtlemise või karistamise kohta ning inimõiguste kaitsjate kohta, samuti inimõiguste alaste dialoogide kohta kolmandate riikidega, lapse õiguste edendamise ja kaitse kohta ning naiste- ja tütarlastevastase vägivalla kohta ning nende diskrimineerimise kõigi vormide vastase võitluse kohta;
- võttes arvesse Euroopa Liidu Nõukogu vahendit, millega edendada ja kaitsta lesbide,

¹ EÜT L 317, 15.12.2000, lk 3; ELT C 303, 14.12.2007, lk 1; ELT L 209, 11.8.2005, lk 27.

² ELT L 386, 29.12.2006, lk 1.

³ ELT C 46E, 24.2.2010, lk 71.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0036.

⁵ ELT C 250 E, 25.10.2007, lk 91.

⁶ ELT C 74 E, 20.3.2008, lk 775.

⁷ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0226.

⁸ ELT C 327, 23.12.2005, lk 4.

- geide ning bi- ja transseksuaalide kõiki inimõigusi¹;
- võttes arvesse oma 22. oktoobri 2009. aasta resolutsiooni demokraatia tugevdamise kohta ELi välissuhetes²;
 - võttes arvesse kõiki oma kiireloomulisi resolutsioone, mis on vastu võetud seoses inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete rikkumisega;
 - võttes arvesse oma 21. jaanuari 2010. aasta resolutsiooni inimõiguste rikkumiste kohta Hiinas, eriti seoses Liu Xiaobo kohtuasjaga³;
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48 ja artikli 119 lõiget 2;
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A7-0339/2010),
- A. arvestades, et inimõiguste ülddeklaratsioon on endiselt kogu maailma jaoks viitedokument, milles tegevuse keskmes on kõik inimolendid;
 - B. arvestades, et Euroopa Liidu 11. aastaaruandes inimõiguste kohta (2008/2009) antakse ülevaade ELi tegevusest inimõiguste ja demokraatia valdkonnas kogu maailmas;
 - C. arvestades, et käesoleva resolutsiooni eesmärk on ELi tegevust inimõiguste ja demokraatia valdkonnas lähemalt uurida, hinnata ning konkreetsetel juhtudel seda konstruktiivselt kritiseerida;
 - D. arvestades, et ELi inimõiguste olukord mõjutab otseselt liidu usaldusväarsust ja suutlikkust rakendada tulemuslikku inimõigustealast välispoliitikat;
 - E. arvestades, et liit rajaneb sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud usu- või veendumuste vabaduse ning vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine;
 - F. arvestades, et õiglus, demokraatia ja õigusriigi põhimõtted on püsiva rahu tugisambad, kuna need tagavad põhivabadused ja põhilised inimõigused, ning arvestades, et püsivat rahu ei ole võimalik saavutada, kaitstes neid, kes on süüdi süstemaatilises inimõiguste või rahvusvahelise kriminaalõiguse rikkumises;
 - G. arvestades, et Lissaboni lepinguga tugevdati ELi volitusi välispoliitika küsimustes viisil, mis tugevdab liidu väärtusi ja eesmärgi; arvestades, et sellised ELi välistegevusega seotud peamised uuendused nagu liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni asepresident ja Euroopa välisteenistus peaksid aitama ELi inimõigustealast välistegevust veelgi konsolideerida ning looma paremaid võimalusi inimõiguste süvalaiendamiseks kõigis asjaomastes poliitikavaldkondades;
 - H. arvestades, et leping teeb EList ühtse õigussubjekti, mis võimaldab tal ühineda Euroopa inimõiguste konventsiooniga ning Strasbourgis asuval Euroopa Inimõiguste Kohtul kontrollida ELi õigusaktide vastavust konventsioonile;

¹ Nõukogu dokument 11179/10.

² ELT C 265 E, 30.9.2010, lk 3.

³ ELT C 305 E, 11.11.2010, lk 9.

- I. arvestades, et alates Lissaboni lepingu jõustumisest muutus ELi põhiõiguste harta õiguslikult siduvaks, mis tugevdab inimõiguste kaitset Euroopas;
- J. arvestades, et EL toetab jõuliselt Rahvusvahelist Kriminaalkohut (ICC) ning kohtu sõltumatuse kaitsmiseks ja suurendamiseks edendab Rooma statuudi universaalsust ja kaitseb selle terviklikkust;
- K. arvestades, et rahvusvahelises kriminaalõiguses pärast 2004. aastat toimunud arengute tõttu vajavad 16. juuni 2003. aasta nõukogu ühine seisukoht ja 2004. aasta tegevuskava ajakohastamist; arvestades, et vahistamismääruste ja ICCs toimuvate kohtuprotsesside arvu kasvades tuleb tugevdada ja täiustada ELi-poolset tulemuslikku abi ja koostööd;
- L. arvestades, et jõupingutused maailmas terrorismiga võitlemisel on suurendanud vajadust ühitada julgeolekut inimõiguste austamisega;
- M. arvestades, et ülemaailmne majandus- ja finantskriis on avaldanud negatiivset mõju majanduslikele, sotsiaalsetele ja kultuurilistele õigustele; arvestades, et kõige enam on mõjutatud kõige vaesemate inimeste õigused; arvestades, et tõusvate ja kõikuvate hindade ning kaupadega spekulatsioonide tõttu on miljonid inimesed paljudes Aafrika, Aasia ja Lääne-Ameerika riikides hädas oma põhivajaduste rahuldamisega; arvestades, et miljoneid inimesi ähvardab kindlusetus ja väärikuse kaotus ning et mõnes riigis on meelevaheldustele vastatud repressioonide ja vägivallega;
- N. arvestades, et majanduslikele, sotsiaalsetele ja kultuurilistele õigustele tuleb pöörata sama palju tähelepanu kui kodaniku- ja poliitilistele õigustele ning pidada neid sama tähtsaks; arvestades, et ELi ja kolmandate riikide vaheliste lepingute inimõiguste klausleid peab austama ja täitma;
- O. arvestades, et kliimamuutus avaldab kestvat ja pikaajalist mõju inimõigustele; arvestades, et selle negatiivsed tagajärjed on eriti tõenäolised sotsiaalselt kaitsetute inimrühmade, näiteks nii arengumaade kui ka Kaug-Põhja põlisrahvaste puhul, kuid järelmõjud võivad olla ka palju laialdasemad;
- P. arvestades, et võitlus karistamatuse vastu on äärmiselt tähtis, sest see on suunatud kõige raskemate kuritegude takistamisele ja nende toimepanijate karistamisele; arvestades, et karistamatus on valdkondadeülene probleem, mis on seotud paljude inimõiguste küsimustega, näiteks piinamise, surmanuhtluse, naistevastase vägivalla, inimõiguslaste tagakiusamise ja terrorismivastase võitlusega;
- Q. arvestades, et ÜRO andmetel ei ole vana inimõiguste probleemi – dekoloniseerimist – veel täielikult lahendatud ELi kogu lähinaabruses, eelkõige Lääne-Saharas;
- R. võttes arvesse oma 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni olukorra kohta Lääne-Saharas¹;
- S. arvestades, et Euroopa institutsioonide toimimise seisukohast on ülioluline Euroopa inimõiguste konventsioonis sätestatud aluspõhimõtete rakendamine ja jõustamine;
- T. arvestades, et maailmas esineb inimõiguste rikkumise uusi vorme, eelkõige uue infotehnoloogia valdkonnas, millest üks on interneti väärkasutamine ja tsenseerimine

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0443.

ning eraelu puutumatus põhimõtte rikkumine isikuandmete ärakasutamise teel;

- U. arvestades, et usu- ja veendumuste vabadus on üha enam ohus, kusjuures eelkõige ohustavad seda usuvähemusi survestavad autoritaarsed valitsused või valitsuste suutmatuse takistada teatavate isikute või usurühmituste vastaseid rünnakuid, ahistamist või neile muul moel kahju tekitamist;
- V. arvestades, et inimõigusi rikutakse nii riikides, kes on tunnustanud inimõigustealastest rahvusvahelistest õigusaktidest tulenevaid jurisdiktsioone kui ka riikides, kes neid ajalooliselt saavutatud õigusi ei tunnusta,
 1. kinnitab Euroopa Parlamendi otsustavust ja tuletab meelde tema pikaajalisi pingutusi demokraatia ja inimõiguste kaitsmisel maailmas tugeva ja tulemusliku ELi inimõiguste poliitika väljatöötamise abil, mis tagab kõigi poliitikavaldkondade suurema ühtsuse ja järjepidevuse, samuti kolmandate riikidega kahepoolsete suhete arendamisega, aktiivse osalemisega rahvusvahelistel foorumitel ning rahvusvaheliste ja kohalike kodanikuühiskonna organisatsioonide toetamisega;
 2. on seisukohal, et Lissaboni lepingu jõustumine on ajalooline võimalus tegelda ELi inimõiguste ja demokraatia poliitikas veel säilinud puudujääkidega; nõuab sellega seoses Euroopa välisteenistuse täielikku vastavust Lissaboni lepingu eesmärgile ja mõttele, millise lepinguga tahetakse tagada, et inimõiguste austamine ja edendamine oleksid liidu välispoliitika eri valdkondade keskmes, nagu see on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklites 2, 3 ja 21;
 3. tuletab meelde, et vastavalt Euroopa Liidu lepingu V jaotise 1. peatükile peab liidu rahvusvaheline tegevus põhinema demokraatia, õigusriigi ning inimõiguste ja põhivabaduste universaalsuse, võõrandamatuse ja jagamatuse põhimõtetel; rõhutab, et need põhimõtted on ühine põhialus liidu suhetes kolmandate riikidega;
 4. on seetõttu arvamisel, et otsus, kuhu Euroopa välisteenistuse ülesehituses paigutada inimõigused, on väga tähtis; nõuab seetõttu inimõiguste ja demokraatia direktoraadi loomist, mille ülesanne oleks jõulise ELi inimõiguste ja demokraatia strateegia väljatöötamine ning tegevuse üldine kooskõlastamine kõigi mitmepoolsete foorumitega; rõhutades vajadust arvestada, et asjatundlikkus inimõiguste ja demokraatia küsimustes tuleb muuta välisteenistuse iga piirkondliku või poliitikaosakonna üheks keskseks kohustuseks, on kindlalt veendunud, et sellise lähenemise korral ei jää inimõiguste küsimused isoleerituks ning ainult nii saab tagada Lissaboni lepingu sätete täieliku järgimise;
 5. tunnustab kõrge esindaja ja asepresidendi kohustust suurendada ELi aktiivset rolli maailmas eesmärgiga täiustada kogu maailmas inimõigusi ja demokraatiat; nõuab sellega seoses tungivalt, et kõrge esindaja ja asepresident võtaks vajalikud meetmed Brüsselis asuva inimõiguste töörühma loomiseks, et tulemuslikult edendada ja tagada ELi institutsioonide ja poliitika teistele valdkondadele õigeaegse teabe andmist; kutsub samas vaimus kõrget esindajat ja asepresidenti arvestama, kui tähtis on ELi töötajate, sh delegatsioonide juhtide ja Euroopa välisteenistuse direktorite kohustuslik koolitus inimõiguste alal;
 6. nõuab inimõiguste eriesindaja ametisse nimetamist; rõhutab, et ELi inimõiguste eriesindajate ametisse nimetamine, eriti inimõiguslaste, rahvusvahelise

- humanitaarõiguse, rahvusvahelise õigusemõistmise ning naiste ja laste õiguste alal võib aidata muuta kõnealuses valdkonnas ELi välistegevust nähtavamaks ja sidusamaks; rõhutab, et nimetatud ELi eriesindajad peaksid olema eksperdi tasemel isikud, kellel on tõendatud saavutusi inimõiguste valdkonnas;
7. arvab, et selleks et muuta ELi toetus demokraatia tugevdamisele maailmas mõjusamaks, on kindlasti väga vaja sidusamat raamistikku; arvestades, et inimõiguste tagamine põhineb demokraatlikul ühiskonnal, õigusriigi põhimõtetel ja põhivabaduste tagamisel, on seisukohal, et järjepidevas ELi välispoliitikas tuleb seada kindlalt esikohale demokraatia ja inimõiguste edendamine, mis peab sisalduma kõigis ELi ja kolmandate riikide vahelistes koostöö- ja strateegilise partnerluse lepingutes; on arvamusel, et ELi uus institutsiooniline ülesehitus ja eelkõige Euroopa välisteenistus pakuvad võimalust suurendada ELi sidusust ja mõjusust kõnealuses valdkonnas;
 8. kutsub kõrget esindajat ja asepresidenti üles pidama kinni ELi välistegevuses inimõiguste süvalaiendamise kohustusest, nii et see kajastuks Euroopa välisteenistuse ülesehituses ja siseressurssides, mis aitab uuel teenistusel tagada, et inimõiguste küsimused kajastuksid kõigis välistegevuse valdkondades, sh ÜJKPs ning arengu- ja kaubanduspoliitikas;
 9. on seisukohal, et ELi eriesindajate järk-järgulise kaotamise asemel tuleks nende arvu pigem suurendada, eriti selleks, et hõlmata riike ja piirkondi, kus ELil ei ole diplomaatilisi esindusi; peab hädavajalikuks, võttes arvesse inimõiguste küsimuste tähtsust konflikti- ja konfliktijärgsetes olukordades, et kõigil ELi eriesindajatel oleksid volitused, mis hõlmavad poliitilisi ja kodanikuõigusi, majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi õigusi, naiste ja laste õigusi, rahvusvahelist humanitaarõigust ja rahvusvahelist õigusemõistmist ning milles konkreetselt nimetatakse inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtete edendamist ja tagamist; toonitab, et ELi eriesindajad on kolmandate riikide ja ELi mittekuuluvate osapoolte jaoks sisesuuniseid, ekspertiisi ja huvide kaitsmist koondavad teabekeskused ning loomulikud partnerid; tunneb heameelt, et igasse ELi esindusse määratakse vähemalt üks kontaktisik, kes juhib inimõiguste poliitika kooskõlastamist, süvalaiendamist ja järelevalvet;
 10. väljendab rahulolu kõrge esindaja ja asepresidendi valmisolekuga võtta ette ELi kõigi kõnealuse valdkonna vahendite mõjususe põhjalik läbivaatamine alates inimõigustealastest dialoogidest kuni ELi suunisteni, demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendist kuni ELi kahepoolse abini ja tegevuseni mitmepoolsetel foorumitel, ning algatada konsultatsioonid riiklike inimõiguste strateegiate väljatöötamiseks, mis hõlmavad kõiki rahvusvahelistes paktides ja ÜRO konventsioonides kodifitseeritud inimõigusi, sealhulgas ka majanduslikke, sotsiaalseid ja kultuurilisi õigusi; toonitab, et parlament on otsustanud kõnealustel konsultatsioonidel täielikult osaleda, ning rõhutab selle tähtsust; toonitab, et on vaja, et konsultatsioonidel osaleksid kodanikuühiskonna organisatsioonid;
 11. jagab arvamust, et sellised riiklikud inimõiguste strateegiad, mida parlament on korduvalt nõudnud, võivad oluliselt suurendada ELi välistegevuse järjepidevust ja mõjusust, kui neist saavad viitedokumendid, millega seatakse iga riigi osas prioriteedid ja eesmärgid, mis lisatakse kõigisse asjakohastesse ELi välispoliitika valdkondadesse ja vahenditesse;
 12. rõhutab seoses läbivaatamisega eriti seda, et oluline on hinnata põhjalikult Euroopa

naabruspoliitika (ENP) inimõigustega seotud aspekte, käsitledes eelkõige olemasolevate mehhanismide (tegevuskavad, eduaruanded, inimõigustealased dialoogid) sidusust ja tõhusust ning otsustamisprotsessi seoses kolmandate riikidega suhete parandamisega;

13. peab Euroopa Parlamendi ja komisjoni vaheliste suhete muudetud raamkokkulepet parlamendi seisukohast läbimurdeks tema koostöös komisjoniga, kuid kahetseb, et nõukogu ei osale kokkuleppes; rõhutab vajadust suurendada läbipaistvust ja dokumentide piiranguteta kättesaadavust kõigi ELi institutsioonide vahel, et arendada mõjusamat institutsioonidevahelist koostööd;
14. tuletab meelde, et sidusa ELi välispoliitika väljatöötamine on hädavajalik, kui liit tahab omada olulist konstruktiivset rolli inimõiguste edendamisel maailmas; kutsub liikmesriike üles ilmutama kõnealuse eesmärgi taotlemisel kõikumatut pühendumust ja poliitilist tahet;
15. toonitab, et rohkem tuleb tähtsustada seda, et parandada ELi suutlikkust tegutseda kiiresti inimõiguste rikkumise korral kolmandates riikides ja eelkõige seal, kus on vaja toetada ohtu sattunud inimõiguslasi, samuti reageerida inimõiguste rikkumistele kolmandates riikides tegutsevate ELi ettevõtete poolt, milleks on vaja koostada strateegilised tegevusprogrammid;
16. tunnistab, et valitsusvälised organisatsioonid on hädavajalikud demokraatlike ühiskondade arengu ja edukuse seisukohalt, vastastikuse mõistmise ja sallivuse edendamiseks ning et algatada ja toetada teostatavaid poliitilisi prioriteete ja ühiseid lahendusi demokraatlikku arengut ohustavatele probleemidele;

ELi aastaaruanne inimõiguste kohta maailmas

17. toonitab ELi inimõiguste aastaaruande tähtsust ELi inimõigustepoliitika analüüsimisel ja hindamisel, pidades silmas inimõigusküsimuste üldist nähtavamaks muutmist; rõhutab Euroopa Parlamendi õigust uurida komisjoni ja nõukogu poolt inimõiguste valdkonnas tehtut; nõuab, et Euroopa Parlament osaleks täiel määral järgmiste aastaaruannete selliste osade koostamisel, mis on seotud parlamendi enda tegevusega inimõiguste valdkonnas, korrates sellega mõne varasema eesistumisaja tava;
18. väljendab heameelt asjaolu üle, et kõrge esindaja ja asepresident esitas parlamendile ELi aastaaruande ja et uus aruandeperiood põhineb kalendriaastal, mis võimaldab parlamendil pühendada detsembrikuine täiskogu istung inimõigustele, anda sel ajal välja iga-aastane Sahharovi auhind mõttevabaduse eest ning arutada parlamendi aastaaruannet inimõiguste kohta maailmas ja ELi poliitikat selles valdkonnas;
19. kutsub Euroopa Parlamenti, nõukogu ja komisjoni üles tegema suuremaid jõupingutusi, et levitada ELi aastaaruannet inimõiguste ja demokraatia kohta ning tagada selle jõudmine võimalikult laia lugejaskonna ja eelkõige nendeni, kes tegelevad inimõiguste ja demokraatia edendamisega maailmas; nõuab samuti avalike teabekampaaniate korraldamist, mille eesmärk on parandada ELi mainet kõnealuses valdkonnas; tunnistab, et praeguse väljaande esitusviis on selgem kui enne;
20. kordab oma nõuet, et nõukogu, komisjon ning ELi kohapealsed delegatsioonid ja saatkonnad annaksid poliitika hindamiseks rohkem ja paremat teavet ning et tuleks koostada ja esitada konkreetseid suunised üldise lähenemisviisi parandamiseks,

vastuolude vähendamiseks ning poliitiliste prioriteetide riigipõhiseks kohandamiseks, et vastavalt Euroopa välis teenistuse programmile võtta vastu eri riikide inimõiguste strateegiad; on seisukohal, et läbipaistvuse küsimus tuleb seada ELi tegevuses esiplaanile ning muuta kättesaadavamaks kavad ja dokumendid, milles kolmandate riikidega arutatakse konkreetset inimõigusi;

21. kordab oma nõuet, et kolmandates riikides Euroopa Liidu inimõigustealase poliitika, sellekohaste vahendite, algatuste ja dialoogide kasutamist ja tulemusi tuleb regulaarselt hinnata ja hindamistulemusi jagada täies ulatuses parlamendiga; kutsub nõukogu ja komisjoni üles töötama välja konkreetsete mõõdetavad näitajad ja võrdlusalused, et mõõta kõnealuste poliitikavaldkondade meetmete tõhusust;

ELi inimõigustealane tegevus rahvusvahelistel foorumitel

22. toonitab, et ELi tulevane ühinemine Euroopa inimõiguste konventsiooniga on võimalus tõestada pühendumist inimõiguste kaitsmisele liidu piirides ja neist väljaspool; kutsub ELi liikmesriike üles seda toetama ja ärgitama ELi kodanikke sellele pühendumale;
23. nõuab tungivalt, et komisjon ja nõukogu tutvustaksid Euroopa inimõiguste konventsiooni laialdaselt nii liidus kui ka väljaspool muu hulgas ka selleks, et tutvustada üldsusele Euroopa Inimõiguste Kohtu jurisdiktsiooni inimõiguste alal, mille põhjal saab tegeleda Euroopa Nõukogu liikmesriikide või nende kodanike suhtes toime pandud inimõiguste rikkumistega ja rikkumiste heastamisega;
24. nõuab tungivalt, et kõrge esindaja tagaks Euroopa välis teenistuse hea integreerituse ja kooskõlastamise teiste rahvusvaheliste organite ja piirkondlike organisatsioonidega ning nende tööga inimõiguste edendamisel; palub kõrgel esindajal tagada, et soovitud, mured ja prioriteedid, mida on väljendatud ÜRO süsteemi, Euroopa Nõukogu, OSCE ning teiste rahvusvaheliste institutsioonide sees ja nende poolt, integreeritakse täielikult ja süstemaatiliselt kõigisse ELi poliitikavaldkondadesse ning eriti inimõiguste valdkonda;
25. märgib kahetsusega Euroopa Inimõiguste Kohtu kaebuste käsitlemise aeglust, kus mõnel juhul on kohtuasja käsitlemine kestnud kuni seitse aastat; märgib, et nimetatud kohtu menetluses on umbes 100 000 kohtuasja; rõhutab, et nimetatud kohus kui institutsioon peab eeskujulikult kaitsma õigust kohtumõistmisele ja õiglasele kohtupidamisele; nõuab tungivalt, et ELi institutsioonid ja ELi liikmesriigid kohut igati abistaksid; tunneb heameelt asjaolu üle, et Venemaa, kes oli viimase riigina 47st Euroopa Nõukogu liikmesriigist keeldunud ratifitseerimast Euroopa inimõiguste konventsiooni 14. protokoll, ratifitseeris 14. protokoll, mis käsitleb kohtu tõhusust ning millega tahetakse lihtsustada kohtumenetlust ja aidata tulla toime juhtumite lahendamise venimisega ning mis saab jõustuda alles siis, kui kõik Euroopa Nõukogu liikmed on selle ratifitseerinud;
26. nõuab tihedamat koostööd Euroopa Nõukogu ja Euroopa Liidu vahel inimõiguste, sealhulgas majanduslike ja sotsiaalsete õiguste ning vähemusrühmade liikmete õiguste edendamisel ja tagamisel, lesbide, geide, bi- ja transseksuaalide õiguste ja nende õiguste kaitsjate õiguste edendamisel, selle tagamisel, et diskrimineerimise ohvrid oleksid teadlikud riiklike ametiasutuste mõjusatest õiguskaitsevahenditest ja nimetatud vahendid oleksid neile kättesaadavad, samuti piirkondlike ja vähemuskeelte kaitsmisel, kasutades diskrimineerimisvastaseid õiguslikke vahendeid ja tegutsevaid sotsiaalõiguste

organisatsioone mitmekesisuse ja sallivuse kaitsmiseks;

27. kutsub ELi liikmesriike üles allkirjastama ja ratifitseerima kõik peamised ÜRO ja Euroopa Nõukogu inimõiguste konventsioonid ning nende fakultatiivprotokollid, eelkõige 1990. aasta rahvusvahelise konventsiooni sisserändajatest töötajate ja nende pereliikmete õiguste kaitse kohta, rahvusvahelise konventsiooni kõigi isikute sunniviisilise kadumise eest kaitsmise kohta, ÜRO 13. septembri 2007. aasta põlisrahvaste õiguste deklaratsiooni, Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni tööalaste põhiõiguste ja aluspõhimõtete 1998. aasta deklaratsiooni, Euroopa Nõukogu rahvusvahemuste kaitse raamkonventsiooni, Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte harta, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti fakultatiivprotokollid, lapse õiguste konventsiooni fakultatiivprotokollid ning ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni; nõuab kindlalt, et konventsiooni fakultatiivprotokollid vaadeldaks selle lahutamatu osana, ning nõuab, et konventsiooni ja protokolliga ühinemine toimuks üheaegselt¹;
28. rõhutab asjaolu, et inimõiguste määratlused, mille rahvusvaheline üldsus võttis vastu pärast Teise maailmasõja lõppu, on osutunud piisavalt paindlikuks, et hõlmata uusi muutusi inimarengus, kuid toonitab vajadust sätestada uued õigused, et vastata ohtudele, mis ähvardavad vabadust, näiteks seoses teaduse vabaduse, südametunnistuse ja teadmiste vabaduse, soolise identiteedi või seksuaalse sättumuse vabadusega ning kõigi digitaalvaldkonnaga seotud õigustega alates üldisest juurdepääsust internetile;
29. toonitab, et oluline on suurendada inimõiguste üle jurisdiktsiooni omavate rahvusvaheliste organite ja nende menetluste ratsionaliseerimist ning võimaluse korral ka kooskõlastamist, selleks et alati anda võimalus mõjusamalt edendada ja kaitsta asjakohastes rahvusvahelistes õigusaktides sätestatud põhiõigusi;
30. rõhutab vajadust pöörata rohkem tähelepanu mitmele Euroopa Nõukogu ja ÜRO seiremehhanismile ning tihedamale koostööle nende mitmesuguste lepinguliste organitega, et paremini suunata nende uurimistulemusi ja kasutada nende valdkondlikke eriteadmisi;
31. väljendab rahulolu ELi püüdluste üle ÜRO Peaassamblee kolmandas (sotsiaal-, humanitaar- ja kultuuriküsimuste) komitees seoses arvukate resolutsioonidega, mis käsitlesid eelkõige nõuet kuulutada moratoorium surmanuhtluse kasutamisele, mida toetas rohkem riike, lapse õigusi, usulist sallimatust ning inimõiguste olukorda Birmas/Myanmaris ja Korea Rahvademokraatlikus Vabariigis;
32. tunneb heameelt ÜRO inimõiguste ülemvoliniku esimese Euroopa piirkondliku büroo avamise üle Brüsselis 2009. aasta oktoobris; soovib panna aluse tõhusale koostööle ülemvolinikuga, et paremini edendada ja täiendada inimõiguste standardite ja poliitika kujundamist ja rakendamist ELis ja mujal Euroopas;

¹ Alates detsembrist 2009 on nii konventsiooni kui ka selle fakultatiivprotokollid ratifitseerinud Austria, Belgia, Saksamaa, Ungari, Itaalia, Portugal, Sloveenia, Hispaania, Rootsi ja Ühendkuningriik; kõik liikmesriigid on konventsiooni allkirjastanud, kuid 15 liikmesriiki ei ole seda veel ratifitseerinud (Bulgaaria, Küpros, Eesti, Soome, Prantsusmaa, Kreeka, Iirimaa, Läti, Leedu, Luksemburg, Malta, Madalmaad, Poola, Rumeenia, Slovakkia); protokollid on allkirjastanud 19 liikmesriiki, kuid 10 ei ole seda veel ratifitseerinud (Bulgaaria, Küpros, Tšehhi Vabariik, Soome, Prantsusmaa, Leedu, Luksemburg, Malta, Rumeenia, Slovakkia).

33. kutsub nõukogu ja komisjoni üles määratlema strateegiat riikide suhtes, kes keelduvad tegemast täielikku koostööd ÜRO mehhanismidega ja ei võimalda juurdepääsu ÜRO sõltumatutele ekspertidele ja eriraportööridele, et nad lubaksid neid vabalt oma territooriumile ja ei takistaks nende tööd;
34. avaldab kahetsust ELi poliitika nõrgenemise pärast ja käitumise pärast Birma hunta suhtes ning rõhutab, et praegune suhtumine ei soodusta võitlust traagilise poliitilise, sotsiaalse ja humanitaarolukorraga, milles Birma rahvas on sunnitud elama sõjaväevalitsuse algusest saadik, ning et sellist suhtumist võidakse pidada diktatuuri lepitamise poliitikaks;
35. tunneb heameelt toetuse üle, mida Euroopa Liit avaldab ÜROs ja muudel rahvusvahelisel foorumitel homoseksuaalsuse kuriteona käsitamise lõpetamist soodustavatele algatustele; nõuab, et koostöös samasuguste vaadetega riikidega toetaks Euroopa Liit jätkuvalt kõigil rahvusvahelistel foorumitel algatusi, millega mõistetakse hukka inimõiguste rikkumine seoses seksuaalse sättumuse ja soolise identiteediga; rõhutab, et enamiku maailma riikide, sealhulgas ELi liikmesriikide poliitika lesbide, homo-, bi- ja transseksuaalsete ning soovahetuse läbi teinud isikute vastu on diskrimineeriv ja inimõiguste vastane; palub seega liikmesriikidel ja Euroopa Liidul seda olukorda parandada ja tagada nende inimeste võrdne juurdepääs tervishoiule ja hooldusravile, kaasa arvatud kirurgilisele ravile; palub ELil ja liikmesriikidel pöörata eelkõige vastuvõtupoliitika kaudu erilist tähelepanu kolmandate riikide kodanikele, kes on seksuaalsel sättumusel põhineva või soolise diskrimineerimise ohvrid;
36. kutsub komisjoni ja nõukogu üles edendama mõiste „kliimapõgenik” (kirjeldab inimesi, kes on kliimamuutuse tõttu sunnitud kodunt põgenema ja otsima varjupaika välismaal) – mida ei ole veel tunnustatud rahvusvahelises õiguses ega üheski õiguslikult siduvas rahvusvahelises lepingus – ametlikku ja õiguslikku seadustamist;
37. nõuab tõhustatud koostööd ÜRO, selle alalise põlisrahvaste foorumi ja Euroopa Liidu vahel põlisrahvaste õiguste kaitsmisel, sest põlisrahvad on kogu maailmas üks sotsiaalselt kõige kaitsetumaid inimrühmi;

ÜRO inimõiguste nõukogu (UNHRC)

38. rõhutab ÜRO inimõiguste nõukogu rolli ÜRO üldstruktuuris ning selle potentsiaali kujuneda väärtuslikuks raamistikuks Euroopa Liidu mitmepoolsetele jõupingutustele inimõiguste valdkonnas; märgib, et suurema usaldusväärsuse saavutamiseks peab kõnealune uus organ jätkuvalt püüdma tegutseda kõrgeimate standardite kohaselt ning võimalikult tõhusalt;
39. rõhutab, et kodanikuühiskonna organisatsioonide aktiivne osalus on ÜRO inimõiguste nõukogu tõhususe seisukohalt oluline;
40. väljendab suurt heameelt asjaolu üle, et Ameerika Ühendriikide praegune valitsus püüab rohkem osaleda ÜRO töös ning on UNHRC liige ajavahemikus 2009–2012; tunnistab, et Ameerika Ühendriikide liikmelisus suurendab UNHRC usaldusväärsust ja suutlikkust; nõuab, et EL tugevdaks koostööd Ameerika Ühendriikidega, eelkõige kogemuste vahetamisel inimõigustealaste dialoogide osas;
41. tuletab meelde, et 2011. aastal vaatab UNHRC põhjalikult läbi oma menetlused, ja

- kutsub seepärast ELi üles läbivaatamiseks valmistuma ja selles aktiivselt osalema;
42. toonitab üldiste korrapäraste läbivaatamiste tähtsust ning kutsub nõukogu, komisjoni ja eelkõige uut Euroopa välisteenistust üldisi korrapäraseid läbivaatamisi hoolikalt jälgima ning seoses UNCHRiga muutma selle üldist korrapärast läbivaatamist tulemuslikumaks ja andma suuremat kaalu sõltumatutele ekspertarvamustele;
 43. toetab veendunult ELi jõupingutusi üldise korrapärase läbivaatamise puhul mis tahes erapoolikuse ja manipuleerimise ärahoidmisel; mõistab sellega seoses sügavalt hukka 2009. aasta veebruari istungjärgu tulemused, mis said tõsiselt kannatada tänu menetluslike takistuste tekitamisele ja püüetele läbivaatamise protsessi manipuleerida;
 44. kutsub kõrget esindajat ja asepresidenti üles külastama ÜRO inimõiguste nõukogu regulaarselt ning isiklikult tagama UNHRC ja Euroopa välisteenistuse vahel võimalikult tihedad sidemed igal tasandil; soovib Euroopa välisteenistuse tulevasel inimõiguste üksusel luua UNHRCga tihedad tööalased sidemed; nõuab kooskõlastatud dialoogi kolmandate riikidega ÜRO inimõiguste nõukogus võetavate seisukohtade asjus ning seda mitte üksnes Genfis ning konkreetsetes inimõigustealastes dialoogides, vaid ELi kõnealuste riikidega peetavate kõigi kahepoolsete poliitiliste, kaubanduslike ja arengukoostöö alaste arutelude lahutamatu osana;
 45. märgib, et ELi liikmesriigid on ÜRO inimõiguste nõukogus vähemuses; kutsub ELi institutsioone ja liikmesriike üles kooskõlastatud tegevusele, et luua sobivaid liite selliste riikide ja mitteriiklike osapooltega, kes kaitsevad jätkuvalt inimõiguste universaalset ja jagamatut olemust;
 46. kutsub kõrget esindajat ja ELi välisministreid üles kõigi ÜRO inimõiguste nõukogu ja ÜRO Peaassamblee istungjärkude eel võtma vastu välisasjade nõukogu järeldused, milles sätestatakse ELi prioriteedid ja strateegiad;
 47. kutsub nõukogu, komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles tugevdama UNHRCs sidemeid muude piirkondlike rühmituste demokraatlike või demokratiseerimisprotsessi arendavate valitsustega, et suurendada selliste algatuste eduvõimalusi, mille eesmärk on inimõiguste ülddeklaratsioonis sisalduvate põhimõtete järgimine; selleks kutsub komisjoni ja liikmesriike üles oma tegevust tulemuslikumalt kooskõlastama ja palub komisjonil esitada aastaaruanne ÜROs inimõiguste küsimustes toimuvate hääletuste kohta, milles analüüsitaks, kuidas neid on mõjutanud ELi ja selle liikmesriikide ning muude blokkide poliitika; kordab, et ELi delegatsioon ja ELi liikmesriigid peaksid Genfis rohkem tähtsustama kolmandate riikidega suhtlemist arutelude varasemas etapis ning vältima selliste sisearutelude ületähtsustamist, millel püütakse saavutada ELi ühtsust nn väikseima ühisnimetaja põhimõttel;
 48. kinnitab veel kord erimenetluste ja riigipõhiste volituste äärmist olulisust ÜRO inimõiguste nõukogus; tunneb heameelt äsja kehtestatud temaatiliste volituste üle kultuuriliste õiguste valdkonnas ning temaatiliste volituste pikendamise üle valdkondades, mis puudutavad õigust toidule, usu- või veendumuste vabadust ning riigi sees ümberasustatud isikuid; tunneb samuti heameelt riigipõhiste volituste pikendamise üle Burundi, Haiti, Kambodža, Somaalia, Korea Rahvademokraatliku Vabariigi, Birma ja Sudaani puhul; kahetseb, et Libeeria ja Kongo Demokraatliku Vabariigi osas volitusi ei pikendatud;

49. tunneb siirast heameelt ÜRO inimõiguste nõukogu 2008. aasta otsuse üle pikendada ÜRO peasekretäri ettevõtluse ja inimõiguste eriesindaja volitusi ja nõukogu 2009. aasta detsembris Rootsi eesistumise ajal vastu võetud järeldusi, milles väljendatakse heameelt eriesindaja tehtud töö üle; kutsub ELi liikmesriike üles töötama jätkuvalt volitusi käsitlevate lõplike soovitude elluviimise suunas ning raamistiku „Kaitsta, austada ja heastada“ („protect, respect, remedy“) nimel, mis tuleb ÜRO inimõiguste nõukogule esitada 2011. aastal;
50. väljendab rahulolu UNHRC eriistungjärkudega, mis käsitlevad inimõiguste olukorda Kongo DV idaosas, ülemaailmse majandus- ja finantskriisi mõju inimõiguste üleüldisele teostamisele ja tulemuslikule kasutamisele, inimõiguste olukorda Sri Lankal ning inimõiguste olukorda Palestiina okupeeritud aladel ja Ida-Jeruusalemmas; kahetseb, et UNHRC 12. istungjärgu ajal 16. oktoobril 2009 ei suutnud ELi liikmesriigid tulla Goldstone'i aruande hääletusel välja ühise seisukohaga – 4 liikmesriiki hääletasid vastu, 2 jäid erapooletuks ja 2 ei olnud hääletamise ajal kohal; kutsub liikmesriike ja kõiki asjaomaseid ELi institutsioone üles jõudma UNHRCs ja teistes ÜRO organites poliitika tihedama kooskõlastamiseni; rõhutab, et rahvusvaheliste inimõigusi käsitlevate õigusaktide ja rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimine kõigi osaliste poolt ja igasugustes tingimustes on oluline eeltingimus õiglase ja kestva rahu saavutamiseks Lähis-Idas; seepärast nõuab tungivalt, et kõik osapooled täidaksid 5. novembril 2009 ja 26. veebruaril 2010 vastu võetud ÜRO Peaassamblee resolutsioone, korraldades selleks rahvusvahelistele standarditele vastavad uurimised; kutsub kõrget esindajat ja asepresidenti üles tagama rahvusvahelist õigust rikkunud isikute vastutuselevõtmise kooskõlas Genfi konventsioonist tuleneva ELi kohustusega ning karistamatuse vastu võitlemise kui ELi prioriteediga;
51. toetab ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo sõltumatust; kahetseb, et 2009. aasta märtsis toimunud 10. korralisel istungjärgul võeti ELi vastuseisust hoolimata vastu resolutsioon, mille eesmärk on piirata ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo sõltumatust; kutsub ELi institutsioone üles osutama täiendavat finantsabi ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo erimenetluste süsteemile tervikuna, mis tagaks selle, et kõigil erimenetluse volituste valdajatel on piisavalt vahendeid, et täita asjakohaselt oma ülesandeid;

ELi koostöö Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga

52. kinnitab oma tugevat toetust Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule (ICC) ja selle peaeesmärgile võidelda genotsiidi, sõjakuritegude ja inimsusevastaste kuritegude karistamatuse vastu; väljendab heameelt asjaolu üle, et kuna Bangladesh, Seišellid, Saint Lucia ja Moldova ratifitseerisid 2010. aasta märtsis, augustis ja oktoobris Rooma statuudi, on sellega nüüd ühinenud ühtekokku 114 riiki; toonitab, et ICC Rooma statuudi kui liidu demokraatlike põhimõtete ja väärtuste olulise osa on ratifitseerinud kõik ELi liikmesriigid, ja sellega seoses kutsub liikmesriike üles järgima täielikult statuuti kui ELi õigustiku osa; rõhutab universaalsuse põhimõtte tähtsust ja kutsub Euroopa välisteenistust, ELi liikmesriike ja komisjoni jätkama energilisi pingutusi ICC Rooma statuudi ning ICC privileege ja immunitete käsitleva kokkuleppe ratifitseerimise ja siseriiklike rakendusaktide vastuvõtmise edendamiseks kogu maailmas, ning vaatama läbi nõukogu 16. juuni 2003. aasta ühise seisukoha 2003/444/ÜVJP Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kohta ja ühisest seisukohast lähtuva 2004. aasta tegevuskava; nõuab, et niisuguseid jõupingutusi laiendataks ICC privileege

ja immuniteete käsitlevale kokkuleppele, mis on kohtu tähtis töövahend; lisaks kutsub kohtu praeguste arengute, väljakutsete ja vajaduste kontekstis (kohtu vahistamismääruste ja kohtuprotsesside arv kasvab jätkuvalt) liikmesriike üles vaatama läbi ja ajakohastama ühist seisukohta ja tegevuskava ICC kohta ning alustama arutelu rahvusvahelist õigusemõistmist / ICCd käsitlevate ELi suuniste võimaliku vastuvõtmise kohta;

53. soovib tungivalt Euroopa välisteenistusel, komisjonil ja ELi liikmesriikidel toetada ICC otsuste rakendamist ning koostööd kohtuga laienemisläbirääkimiste ja ühinemisprotsesside käigus, samuti kõigil ELi tippkohtumistel ja dialoogides kolmandate riikidega, sealhulgas Ameerika Ühendriikide, Hiina, Venemaa, Aafrika Liidu ja Iisraeliga; eelkõige nõuab tungivalt, et nõukogu ja komisjon tagaksid, et õiglus on kõigi rahuläbirääkimiste lahutamatu osa; kutsub Euroopa välisteenistust üles püüdma süstemaatiliselt lisada ICC klauslit asjakohastesse lepingutesse kolmandate riikidega; kutsub kõrget esindajat üles tagama ICC kinnistamist ELi välispoliitika prioriteetide hulka ja selle lisamist vastavalt vajadusele ELi eriesindajate volitustele, samuti tagama Euroopa välisteenistuse töötajate korrapäraselt koolitamist ICC küsimustes, seda nii peakorteris kui ka ELi delegatsioonides; kutsub liidu kõrget esindajat üles ametisse nimetama rahvusvahelise õiguse eriesindajat, kes oleks volitatud edendama, kinnistama ja esindama kogu ELi välispoliitikas ICCd ning ELi võetud kohustust võidelda karistamatusega;
54. tunneb heameelt selle üle, et 3. juulil 2008 viis Belgia täide Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kolmanda kohtueelse koja väljastatud vahistamismääruse Jean Pierre Bemba suhtes; märgib siiski suure murega, et kaheksat ICC väljastatud vahistamismäärust, muu hulgas vahistamismäärusi Issanda Vastupanuarmee (LRA) nelja kõrgema juhi suhtes Ugandas, Bosco Ntaganda suhtes Kongo Demokraatlikus Vabariigis ning Ahmad Haruni, Ali Kushaybi ja Sudaani presidendi Omar Hassan Ahmad Al-Bashiri suhtes ei ole veel täide viidud; taunib seda, et Sudaan ei ole ikka veel kahtlusalluseid vahistanud, keeldub vahistamisest ja nende üleandmisest Rahvusvahelisele Kriminaalkohtule, eirates sellega jätkuvalt oma kohustusi, mis tulenevad ÜRO Julgeolekunõukogu 2005. aasta resolutsioonist 1593; märgib, et 26. mail 2010 teavitas ICC esimene kohtueelne koda ÜRO Julgeolekunõukogu Sudaani Vabariigi poolse koostöö puudumisest seoses Haruni ja Kushaybi juhtumitega; väljendab suurt muret selle pärast, et vaatamata oma Rooma statuudist tulenevale kohustusele Omar al-Bashir vahistada, kutsusid kaks sellega ühinenud riiki, Tšaad ja Kenya, president Omar al-Bashiri hiljuti oma territooriumile, võõrustasid teda seal ega viinud täide olulist vahistamismäärust; nõuab oluliste süüdistatavate otsimise jätkamist, ning märgib ELi ja ICC võimalikku osa selle tagamisel, et Sri Lankal ja Kongo Demokraatlikus Vabariigis viidaks läbi uurimine toime pandud võimalike sõjakuritegude asjus;
55. tunneb heameelt USA sidemete üle ICCga ning sellega seotud uuendatud kohustusi, mida oluliselt väljendab osalemine vaateajana osalisriikide assamblee kaheksandal istungjärgul Haagis 2009. aasta novembris ning esimesel Rooma statuudi läbivaatamiskonverentsil 2010. aasta juunis; märgib rahulolevalt ära läbivaatamiskonverentsi ajal tehtud USA administratsiooni esimesed paljutöötavad avaldused ICC kohta ja lubadused teha kohtuga koostööd; kutsub USA-d üles ennistama oma osalemist ja siduma end edaspidi ICCga, tehes eelkõige täielikku koostööd olukordades, kus ICC teostab uurimist või esialgset analüüsi, ning kujundades välja

tervikliku poliitika ICC suhtes;

56. soovib järgmisel AKV-ELi parlamentaarsel ühisassambleel võtta arutluse alla võitlus karistamatuse vastu rahvusvahelise arengukoostöö ja asjakohase poliitilise dialoogi kaudu, nagu soovitatakse mitmes resolutsioonis ning muudetud Cotonou lepingu artikli 11 lõikes 6, eesmärgiga kinnistada võitlus karistamatuse vastu ja õigusriigi põhimõtete tugevdamine olemasolevatesse arengukoostöö programmidesse ja tegevuskavadesse; kutsub ELi ja liikmesriike üles jätkama nendes küsimustes dialoogi Aafrika Liiduga ning toetama Aafrika osalisriike nende Rooma statuudist tulenevate kohustuste jätkuval täitmisel; avaldab toetust kohtu taotlusele avada Addis Abebas Aafrika Liidu jaoks kontaktbüroo;
57. märgib, et koostöö osalisriikide, allakirjutanud riikide ja kohtu vahel vastavalt Rooma statuudi artiklile 86 on rahvusvahelise kriminaalõigussüsteemi edukuse ja tulemuslikkuse jaoks jätkuvalt oluline, eriti seoses õiguskaitsealase suutlikkusega ning kohtu sõltumatu ja mõjusa õiguslase tegevusega; tunnustab ICC ja Euroopa Liidu vahelist koostöö- ja abistamislepingut ning seda lepingut silmas pidades kutsub Euroopa Liitu ja tema liikmesriike üles andma kohtule kogu vajalikku abi, muu hulgas kohapealset abi poolleliovates kohtuasjades ning eriti menetluses olevate vahistamismääruste täitmisel; nõuab tungivalt, et kõik ELi liikmesriigid, kes ei ole seda veel teinud, kehtestaksid siseriiklikud õigusaktid koostöö kohta kooskõlas Rooma statuudi IX osaga, ning sõlmiksid kohtuga ajutised lepingud kohtuotsuste jõustamiseks ning kannatanute ja tunnistajate kaitsmiseks ja ümberpaigutamiseks; kutsub ELi liikmesriike üles lisama koostöö püsiva teemana ICC osalisriikide assamblee päevakorda, et tagada parimate tavade jagamine ning see, et osalisriikide assamblee arutab koostööst hoidumise juhtumeid ja võtab asjakohaseid meetmeid;
58. toonitab vajadust tugevdada rahvusvahelist kriminaalkohtusüsteemi üldiselt ja märgib sellega seoses murelikult, et Ratko Mladić ja Goran Hadžić on tabamata ja neid ei ole veel toodud endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtu ette; kutsub sellega seoses Serbia ametivõime üles tagama täielikku koostööd Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga, mis peaks viima kõikide järelejäänud süüdistatavate vahistamise ja üleandmiseni, et avada tee stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ratifitseerimiseks; märgib vajadust jätkuvalt toetada, ka rahaliselt, Sierra Leone erikohut, et viia lõpule käimasolevad kohtuprotsessid, sh kõik apellatsioonimenetlused; märgib ka edusamme mitmepoolses koostöös seoses teadmiste jagamise ja abi osutamisega seal, kus teabe kindlaksmääramine, kogumine ja säilitamine toetaks mitmesuguseid rahvusvahelise ja üleminekuõiguse võimalusi, eriti justiitsasjade kiirreageerimismehhanismi (Justice Rapid Response) kaudu, milles osalevad enam kui pooled ELi liikmesriigid, ning julgustab seda mehhanismi jätkuvalt ja rohkem toetama;

ELi inimõiguste suunised

Surmanuhtlus

59. tuletab meelde ÜRO Peaassamblee poolt 18. detsembril 2008 vastu võetud resolutsiooni, milles nõutakse ülemaailmse moratooriumi kehtestamist surmanuhtluse kasutamisele (resolutsioon 63/168); toonitab, et praegu on resolutsiooni poolt hääletanud 106 riiki, mis tõendab maailmas surmanuhtluse vastase meelsuse järkjärgulist tugevnemist;

60. tunneb heameelt Burundi ja Togo ning Ameerika Ühendriikide New Mexico osariigi otsuste üle kaotada 2009. aastal surmanuhtlus; nõuab USAlt tungivalt surmanuhtluse kaotamist ja kahetseb asjaolu, et surmanuhtlust rakendatakse ikka veel 35 USA osariigis 50st;
61. kutsub nõukogu ja komisjoni üles julgustama neid riike, kes ei ole veel kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti teist fakultatiivprotokolli või mõnd sarnast piirkondlikku dokumenti allkirjastanud, ratifitseerinud või rakendanud, seda tegema;
62. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tagama, et ELis asutatud ettevõtted võivad toota ja müüa tiopentaali ainult meditsiinilisel otstarbel ning et selle ravimi tootmiseks väljastatavates lubades kehtestataks mürgistamisnõue, mille kohaselt peab pakendil olema märge selle kohta, et ravimit ei tohi kasutada surmava süsti koostises, vastavalt riiklikele ja Euroopa Liidu õigusaktidele, mis keelavad surmanuhtluse täideviimise, piinamise või muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemise või karistamise;
63. kordab, et EL on surmanuhtluse kasutamise vastu mis tahes olukorras, muu hulgas kohtuväliste hukkamiste vastu; tuletab meelde, et EL on surmanuhtluse vastu võitlevate kodanikuühiskonna organisatsioonide peamine rahastaja; palub komisjonil seada jätkuvalt esmatähtsaks võitlust selle julma ja ebainimliku karistuse vastu ning jätta see Euroopa demokraatia ja inimõiguste algatuse ja geograafiliste vahendite raames temaatiliseks prioriteediks; on seisukohal, et eluaegne vangistus tingimisi vabastamise võimaluseta ei ole vastuvõetav alternatiiv surmanuhtlusele;
64. nõuab tungivalt, et riigid, kes kasutavad veel kividega surnuks loopimist, kaotaksid selle ebainimliku karistusviisi oma seadustest; nõuab Iraani juhtidelt tungivalt seaduse kehtestamist, millega ühemõtteliselt kaotataks surmanuhtluse barbaarseim vorm – kividega surnuks loopimine kui seaduslik karistus; mõistab hukka asjaolu, et paljud riigid mõistavad endiselt surma ja hukkavad alaealisi seaduserikkujaid; mõistab hukka surmanuhtluse kasutamise Iraani režiimi poolt, mis asetab Iraani Hiina järel teisele kohale nende riikide seas, kus toimub kõige rohkem hukkamisi; mõistab sügavalt hukka Iraanis 2009. aasta juunis toimunud presidendivalimiste järgsetele rahumeelsetele meelevaldustele järgnenud hukkamiste sagenemise; tunneb muret selle üle, et Hiinas pannakse toime kõige rohkem hukkamisi kogu maailmas ning kutsub Hiinat üles avalikustama hukkamiste arvu riigis, nii et surmanuhtluse kohta oleks võimalik koostada läbipaistev analüüs ning pidada arutelu; tunneb heameelt Valgevene ametivõimude positiivse tegevuse üle seoses tööühma loomisega surmanuhtluse suhtes moratooriumi kehtestamist käsitlevate ettepanekute väljatöötamiseks; on endiselt mures selle pärast, et Valgevenes toimuvad jätkuvalt hukkamised ja et see on ainus Euroopa riik, kus on kasutusel surmanuhtlus ning kus jäetakse hukatute perekonnad ilma teabest hukkamise kuupäeva ja surnukeha matmispaiga kohta;
65. märgib, et maailmas on 32 jurisdiktsiooni, kus seadus võimaldab kasutada surmanuhtlust uimastitega seotud õigusrikkumiste puhul; märgib, et ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastase võitluse büroo (UNODC), Euroopa Komisjon ja mitmed Euroopa riikide valitsused osalevad aktiivselt sellise tehnilise abi, õigusliku toe ja finantsabi rahastamises ja/või selle osutamises, mille eesmärk on tugevdada uimastite vastast võitlust riikides, kus sellega seotud õigusrikkumiste puhul kehtib endiselt surmanuhtlus; tunneb muret, et selline abi võib põhjustada rohkem surmamõistmisi ja hukkamisi; palub komisjonil töötada välja rahvusvahelise rahastamise suunised, mis käsitlevad

riikide ja piirkonna tasandil toimuvat uimastite vastast võitlust, tagamaks et sellised programmid ei põhjusta inimõiguste rikkumisi, sealhulgas surmanuhtluse kasutamist; toonitab, et surmanuhtluse kaotamine uimastitega seotud õigusrikkumiste puhul peaks olema finantsabi, tehnilise abi, suutlikkuse suurendamise ja muu uimastitevastase võitluse tugevdamise eeltingimus;

66. on mures selle pärast, et Valgevenes toimuvad jätkuvalt hukkamised ja et see on ainus Euroopa riik, kus on kasutusel surmanuhtlus; toetab ametiasutusi töörühma loomisel, et töötada välja surmanuhtluse suhtes moratooriumi kehtestamist käsitlevad ettepanekud;
67. väljendab sügavat muret praegu Uganda parlamendis arutluse all oleva 2009. aasta homoseksuaalsuse vastase seaduse eelnõu pärast, mille kohaselt karistatakse lesbide, geide või biseksuaalsete inimeste toetamist trahvide ja vangistusega ning üksmeelseid homoseksuaalseid akte trahvide, vangistuse ja surmanuhtlusega; kutsub Uganda parlamenti üles lükkama tagasi nimetatud eelnõu ja kõik samasugused õigusaktid; mõistab hukka homoseksuaalsuse kriminaliseerimise kogu maailmas;

Homo-, bi- ja transseksuaalide õigused

68. pidades silmas arvukaid homo-, bi- ja transseksuaalide inimõiguste rikkumisi kogu maailmas 2009. aastal, väljendab heameelt, et Euroopa Liidu Nõukogu inimõiguste töörühm võttis vastu vahendi, millega soovitakse edendada ja kaitsta homo-, bi- ja transseksuaalide (LGBT-inimeste) kõiki inimõigusi; kutsub ELi delegatsioone ja Euroopa välisteenistust üles täielikult rakendama nimetatud vahendi suuniseid;

Naistevastane vägivald

69. märgib, et Prantsusmaa, Tšehhi Vabariigi ja Rootsi eesistujariikide kolmiku (juuli 2008 – detsember 2009) programmis peeti naiste- ja tütarlastevastase vägivalda küsimust esmatähtsaks, ning palub tagada põhimõtete ja poliitika sidususe nii ELis kui ka väljaspool, muu hulgas toetades naiste suguelundite moonutamise kui inimõiguste rikkumise keelustamist; võtab teadmiseks uute vastavasisuliste suuniste hiljutise vastuvõtmise ja ootab, et komisjon esitaks nende rakendamise tulemused Euroopa Parlamendile;
70. võtab teadmiseks, et komisjoni uues soolise võrdõiguslikkuse strateegias viidatakse eraldi naiste suguelundite moonutamise küsimusele; kinnitab selle küsimusega seoses vajadust sidususe järele ELi sise- ja välispoliitikas; nõuab tungivalt, et komisjon ja ELi liikmesriigid tegeleksid naiste suguelundite moonutamise probleemiga poliitiliste dialoogide raames, mida peetakse partnerriikide ja selle tundliku teemaga seoses siseriiklikus kontekstis oluliste sidusrühmadega, kasutades seejuures kaasavat lähenemisviisi ja kaasates asjaomaseid kogukondi; kutsub komisjoni, nõukogu ja liikmesriike üles kasutama kõiki poliitilisi ja institutsioonilisi vahendeid, et toetada algatusi eesmärgiga võtta võimalikult kiiresti vastu ÜRO Peaassamblee resolutsioon, milles kutsutakse üles kehtestama naiste suguelundite moonutamise suhtes ülemaailmne moratoorium;
71. on seisukohal, et naistevastane vägivald avaldub ka psühholoogiliselt; märgib, et naised on tööl endiselt alamakstud võrreldes meestega ning et juhutöödel või osalise tööajaga töötab rohkem naisi; rõhutab seega, et komisjoni ja liikmesriikide roll selles valdkonnas nii Euroopa Liidus kui ka väljaspool ei saa piirduda võitlusega vägivalda vastu kitsamas

tähenduses, arvestades et tuleb võidelda mis tahes kujul esineva – füüsilise, psühholoogilise, sotsiaalse ja majandusliku – naistevastase vägivalga vastu, ning et esmatähtsaks tuleb pidada poiste ja tüdrukute mitteseksistlikku kasvatust juba varasest east, samuti võitlust soostereotüüpide vastu;

72. rõhutab, kui oluline on täita igakülgset ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1325, 1820, 888 ja 1889, mis nõuavad naiste osalemist konfliktide lahendamise kõigil etappidel ja kõigil tasanditel ning naiste ja tütarlaste kaitset seksuaalse vägivalga ja diskrimineerimise eest; kutsub liikmesriike, kel ei ole veel riiklikku tegevuskava ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 rakendamiseks, seda kiiresti vastu võtma; mõistab sügavalt hukka vägistamise kui sõjapidamise vahendi ning Kongo Demokraatlikus Vabariigis toimuvad korduvad massilised vägistamised; nõuab, et täielikult avalikustataks MONUSCO rahuvalvejõudude suutmatus massivägistamistele lõppu teha, ning nõuab tungivalt, et ELi kõrge esindaja ja asepresident viiks Kongo DVs oleva nõustamis- ja abimissiooni (EUSEC) ja Euroopa Liidu politseimissiooni (EUPOL) kaudu läbi uurimise ja esitaks Euroopa Parlamendile aruande kõigi Kongo DV mäetööstusega seotud Kongo ja rahvusvaheliste ettevõtete või üksuste kohta, kes maksavad relvarühmadele ja turvatöötajatele, kes on seotud selliste massiliste vägistamiste ja muude tsiviilisikute vastaste süstemaatiliste kuritegudega;
73. kutsub kõrget esindajat ja asepresidenti üles suurendama välistegevuse raames soolise võrdõiguslikkuse küsimustega tegelevate töötajate arvu ja looma vastavad struktuurid; tunnustab nii missioonide kui ka töötajate koolituse osas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) raames tehtud edusamme;
74. väljendab sügavat muret sissejuurdunud soopõhise diskrimineerimise ja koduvägivalga pärast mitmes riigis ning juhib tähelepanu sellele, et maapiirkondades elavad naised on eriti haavatav rühm; samuti on sügavalt mures Lõuna-Aafrikas toimunud seksuaalse vägivalga juhtumite ning naiste ja tütarlaste arvukate vägistamise pärast, mille puhul on uurimine sageli ebapiisav ja takistatud soolistest eelarvamustest, mille puhul ohvrite juurdepääs arstiabile on takistatud ja meditsiiniline ravi viibib; mõistab teravalt hukka naiste ja tütarlaste vastase vägivalga, mis on pidev probleem Guatemalas ja Mehhikos;
75. on sügavalt mures naiste ja tütarlaste olukorra pärast Iraanis, Kongo Demokraatlikus Vabariigis ja Afganistanis; mõistab hukka naiste õiguste jõhkrad rikkumised Kongo DVs, nõuab tungivalt, et rahvusvaheline üldsus suurendaks märkimisväärselt rahalisi vahendeid, mis on suunatud püüetele kaitsta naisi vägistamise eest, ning rõhutab, et rahvusvaheline tähelepanu tuleb kiiresti koondada naiste ja tütarlaste olukorrale Kongo DVs; mõistab hukka šiiitide isikustaatust käsitleva seaduse, mis võeti vastu 2009. aasta märtsis ning millega rikutakse rängalt Afganistani naiste õigusi ja mis on vastuolus Afganistani põhiseaduse ja rahvusvaheliste inimõigustealaste normidega; tunneb heameelt šiiidi usuvoolu õigusõpetust järgivate isikute personaalseid küsimusi käsitlevas seaduses tehtud muudatuste üle, kuid on jätkuvalt sügavalt mures seaduse teatavate artiklite pärast, mis on vastuolus Afganistani kohustustega, mis tulenevad kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelisest paktist, konventsioonist naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise kohta ning lapse õiguste konventsioonist; nõuab tungivalt, et Afganistani ametivõimud võtaksid viivitamata meetmeid naiste õiguste olukorra parandamiseks riigis
76. nõuab, et inimõigustealastes dialoogides käsitletak selgesõnaliselt naiste õigusi,

eelkõige naiste ja tütarlaste diskrimineerimise ja igasuguse nende vastu suunatud vägivalda kaotamist (mille kõige silmatorkavamad avaldused on näiteks soolisel valikul põhinevad abordid, kõik kahjustavad tavad ja kombed, nagu naiste suguelundite moonutamine ja varased või sundabielud, kõik inimkaubanduse vormid, koduvägivald ja naisetapp ning ekspluateerimine tööl ja majanduslik ekspluateerimine), ning nõuab samuti, et riikidel ei lubataks viidata mis tahes kombele, tavale või usulisele kaalutlusele selleks, et pääseda kohustusest selline julmus kaotada; rõhutab, et pingutusi lõpu tegemiseks igasugusele naiste suguelundite moonutamisele tuleks suurendada nii rohujuure tasandil kui ka poliitika kujundamisel, juhtimaks tähelepanu asjaolule, et niisugune moonutamine on nii soolise võrdõiguslikkuse küsimus kui ka füüsilise puutumatusega seotud inimõiguste rikkumine; rõhutab olukorda, milles on sisserändajatest noored naised, kes teatavate kogukondlike põhimõtete, religiooni või perekonna au tõttu peavad seisma silmitsi väärkohtlemise, aumõrvade või suguelundite moonutamise ja kes on jäetud ilma vabadusest;

77. tuletab meelde aastatuhande arengueesmärke ning rõhutab, et haridus ja tervis on põhilised inimõigused; usub, et tervishoiuprogrammid, kaasa arvatud seksuaal- ja reproduktiivtervis, soolise võrdõiguslikkuse edendamine, naiste olukorra ja laste õiguste tugevdamine peaksid olema ELi arengu- ja inimõiguste poliitikas esikohal, eelkõige seal, kus esineb palju soolist vägivalda ning naiste ja laste hulgas on suur HIVi/AIDSi nakatumise oht või kus neile keelatakse juurdepääs teabele, ennetusele ja/või ravile; palub komisjonil integreerida põhilised tööõigused ja inimväärse töö küsimused oma arengupoliitikasse, eelkõige kaubavahetusega seotud abiprogrammidesse;
78. tunneb heameelt ÜRO inimõiguste nõukogu 16. juuni 2009. aasta resolutsiooni üle, milles käsitletakse ennetatavat emade suremust ja haigestumust ning inimõigusi ning milles nõutakse kiireloomuliste meetmete võtmist kooskõlas aastatuhande arengueesmärkidega, et vältida naiste asjatut suremist raseduse ja sünnituse ajal; märgib, et ELi liikmesriigid toetasid resolutsiooni, ning kutsub neid üles edendama tõhusalt naiste ja tütarlaste inimõiguste kaitset, eelkõige nende õigust elule, võrdsele väärikusele, haridusele, vabadusele otsida, saada ja edastada teavet, teaduse arengust tulenevate hüvede kasutamisele, diskrimineerimisest vabale elule ning õigust nautida füüsilise ja vaimse tervise, kaasa arvatud seksuaal- ja reproduktiivtervise kõrgeimaid võimalikke standardeid;
79. kutsub nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles aitama kaasa eelkõige sellele, et Aafrika Liidu liikmesriigid ratifitseeriks ja rakendaksid Aafrika Liidu protokollid naiste õiguste kohta Aafrikas;

Piinamine ja muu julm, ebainimlik või inimväärlikust alandav kohtlemine

80. nõuab, et tervishoiu valdkonnas toimuv patsientide ja muude isikute, eriti nende, kes ei suuda end kaitsta, kuritarvitamine tunnistataks julmaks, ebainimlikuks ja inimväärlikust alandavaks kohtlemiseks, kuid tunnistab samas, et teatavaid tegusid on raske tõestada, ja nõuab seetõttu ülimalt valvsust;
81. nõuab selliste vähemuste nagu põlisrahvaste rühmade ja kastikuuluvuse alusel diskrimineeritud isikute erilise kaitsetuse ja nende piinamise tunnistamist;
82. palub kõigil riikidel, kes seda veel ei ole teinud, ühineda piinamise ning julma, ebainimliku või inimväärlikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni

ning selle fakultatiivprotokolliga (OPCAT); nõuab tungivalt, et riigid loobuksid kõnealuste õigusaktide suhtes tehtud reservatsioonidest; julgustab OPCATi allkirjastanud riike paremini ja kiiremini rakendama riiklikku ennetusmehhanismi;

83. julgustab kõiki maailma riike võtma vastu ja rakendama tulemuslikult piinamise ja muu julma, ebainimliku või inimväärikut alandava kohtlemise või karistamise tõhusa uurimise ja dokumenteerimise juhendit, mis on üldtuntud kui Istanbuli protokoll (IP); peab protokollil oluliseks vahendiks tõendite kogumisel ja karistamatusega võitlemisel; on veendunud, et piinajate karistamatus on jäänud suureks takistuseks piinamise tulemuslikul peatamisel, sest kaudselt julgustab see neid oma põlastusväärset tegevust jätkama;
84. rõhutab, kui oluline on piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikut alandava kohtlemise või karistamise vastaste ELi suuniste tulemuslik rakendamine; kutsub nõukogu ja komisjoni üles esitama selliste suuniste rakendamise tulemusi ning pöörama seejuures erilist tähelepanu demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahendi raames saavutatud tulemustele piinamise ohvrite rehabiliteerimisel;
85. kutsub liikmesriike üles järgima nõudeid, mis esitati Euroopa Parlamendi 17. juuni 2010. aasta resolutsioonis, mis käsitleb kauplemist teatavate kaupadega, mida on võimalik kasutada surmanuhtluse täideviimiseks, piinamiseks või muul julmal, ebainimlikul või alandaval moel kohtlemiseks või karistamiseks¹; kutsub komisjoni üles esitama võimalikult kiiresti ettepanekut nõukogu 27. juuni 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1236/2005 mitmete sätete muutmiseks;
86. on eriti mures Venezuela kõrge korruptsiooni- ja kuritegevuse taseme, poliitiliste tagakiusamiste, karistamatuse ning opositsiooniliikmete piinamiste ja vangistamiste pärast, mida põhjustab politsei jõudude politiseerumine, strateegiate puudumine ja valitsuse suutmatuse võidelda inimõigusi tõsiselt ähvardavate ohtude vastu;
87. väljendab sügavat muret taastekkinud inimõiguste rikkumiste pärast inimeste seksuaalse sätumuse alusel ja mõistab hukka igasuguse vägivalda nende vastu; märgib, et transseksuaalsete inimeste mõrvade arv on suurenenud kogu maailmas; kahetseb sügavalt, et paljudes riikides peetakse homoseksuaalsust endiselt kuriteoks, mille eest karistatakse vangistuse ja mõnel juhul isegi surmanuhtlusega; tervitab seetõttu Delhi riigikohtu 2. juuli 2009. aasta otsust, millega lõpetatakse homoseksuaalsuse käsitlemine Indias kuriteona, ja kutsub teisi riike üles India eeskuju järgima;

Laste õigused

88. taunib sügavalt asjaolu, et laste töö ohvriks on langenud hinnanguliselt umbes 215 miljonit last, kellest kolm neljandikku on seotud laste töö kõige halvemate vormidega (ILO 2009. aasta näitajad); tervitab Euroopa Liidu Nõukogu 14. juuni 2010. aasta järeldusi laste töö kohta ja sellega seotud komisjoni uuringut (SEK(2010)0037), milles nõutakse Euroopa Liidult terviklikku poliitilist, arengule ja vaesuse kaotamisele keskenduvat lähenemisviisi; kutsub komisjoni üles tagama selles valdkonnas tulemuslik järelevalve edusammude üle ja julgustama koos ELi liikmesriikidega selle rakendamist dialoogides kolmandate riikidega;

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2010)0236.

89. tuletab meelde edukat üheteistkümnendat ELi ja valitsusväliste organisatsioonide vahelist inimõiguste foorumit, mis oli pühendatud võitlusele lastevastase vägivalla vastu, ning Rootsi eesistumisaega (Stockholm, juuli 2009) ja eesistujariigi Rootsi palveid jätkata õiguselast tööd kehalise karistamise kõigi vormide keelustamiseks kõikjal, sealhulgas kodus, määrata kindlaks parimad tavad ja omandatud kogemused lastevastase vägivalla vastu võitlemisel konflikti- ja konfliktijärgsetes olukordades ning suurendada sidusust ELi välistegevuse ja ELi/liikmesriikide sisepoliitika vahel laste õiguste alal;
90. väljendab sügavat muret selle pärast, et jätkuvalt langevad miljonid lapsed vägistamise, koduvägivalla ning füüsilise, emotsionaalse ja seksuaalse väärkohtlemise, kaasa arvatud seksuaalse ja majandusliku ärakasutamise ohvriks; rõhutab, et kõik lapse õiguste konventsioonis ja selle fakultatiivprotokollides toodud õigused on võrdse tähtsusega, ning nõuab kohustuste täielikku ratifitseerimist ja rakendamist ning erilise tähelepanu pööramist kaubanduslikul eesmärgil laste seksuaalse ärakasutamise uutele vormidele;
91. tunneb tõsist muret meeste, naiste ja laste HIVi nakatumise jätkuvalt kiire kasvu pärast Ida-Euroopas ja Kesk-Aasias; märgib murega, et retroviirusevastase ravi kättesaadavus on endiselt maailma lõikes üks kõige halvemaid; täheldab murelikult, et HIV-nakkusega laste väärikut ja põhiõigusi rikkuv häbimärgistamine ja diskrimineerimine takistab edasiminekut profülaktika, ravi ja abistamise vallas; kutsub komisjoni kaaluma poliitilisi reforme, programmide raskuspunktide muutmist ja vahendite ümberpaigutamist, et kaitsta haavatavate, ohustatud ning HIVi nakatunud või nakatumisohus olevate laste ja noorte õigusi ja väärikut;
92. nõuab tungivalt täiendavaid laste töö vastaseid ELi meetmeid ning nõuab, et EL kohaldaks tõhusamalt tema käsutuses olevaid vahendeid nende kaasamise abil inimõigustealastes dialoogidesse ja konsultatsioonidesse; nõuab, et EL rakendaks tulemuslikult lapse õiguste alaseid suuniseid ja uuriks võimalust võtta vastu laste töö vastu võitlemist käsitlevad suunised; tuletab meelde, et ka ELi kaubanduspoliitika võib mängida rolli võitluses laste töö vastu, eelkõige GSP+ stiimulite kaudu; soovib, et tulevikus hinnataks seda vahendit paremini ja selle iga-aastane hinnang esitataks Euroopa Parlamendile iga-aastaselt inimõigustealasel arutelul;
93. märgib, et 2009. aastal tähistati lapse õiguste konventsiooni 20. aastapäeva; märgib rahuloluga, et nüüdseks on konventsiooniga liitunud peaaegu kõik riigid, ning nõuab tungivalt, et riigid, kes konventsiooniga veel ühinenud ei ole, teeksid seda viivitamata; on endiselt sügavalt mures asjaolu pärast, et selles sisalduvate õiguste täielikku teostamist rikutakse endiselt ulatuslikult; nõuab suuremat tähelepanu erilisele kaitsele ja hoolitsusele, mida laps vajab, sealhulgas korralik õiguskaitse nii sünnieelselt kui ka -järgselt, nagu on ette nähtud lapse õiguste konventsioonis ja lapse õiguste deklaratsioonis; tunneb heameelt laste vastu suunatud vägivalla küsimustega tegeleva peasekretäri eriesindaja ametisse nimetamise üle ning toonitab tema volituste tähtsust;
94. väljendab sügavat muret relvakonfliktidesse segatud, nendest muul viisil mõjutatud või nendest isegi aktiivselt osa võtma sunnitud laste pärast; nõuab tungivalt, et komisjon ja nõukogu tugevdaksid lapsi ja relvakonflikte käsitlevate ELi suuniste rakendamist; tunneb heameelt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1882 (2009) üle, millega tugevdatakse veelgi relvakonfliktides osalevate ja neist mõjutatud laste kaitset;
95. väljendab sügavat muret selle pärast, et lapsi kasutatakse sõduritena; nõuab, et EL ja

ÜRO võtaksid kohe meetmeid nende relvitustamiseks, rehabiliteerimiseks ja ühiskonda naasmiseks;

Inimõiguste kaitsjad

96. väljendab heameelt võetud meetmete üle inimõiguste kaitsjaid käsitlevate 2008. aastal uuendatud ELi suuniste läbivaatamiseks ja uuendamiseks; võtab teadmiseks enam kui 60 kohaliku rakendusstrateegia väljatöötamise ja asjaomaste kontaktametnike määramise; on siiski eriti mures asjaolu pärast, et ELi delegatsioonid pole neid suuniseid rakendanud; kutsub Euroopa välisteenistust üles arendama välja selgete näitajate ja tähtaegadega rakenduskava, et suuniste rakendamine muutuks tulemuslikumaks, ning nõuab olemasolevate kohalike strateegiate nimekirja; kutsub Euroopa välisteenistust, nõukogu, komisjoni ja liikmesriike üles võtma vajalikke meetmeid, et suurendada kolmandates riikides töötavate inimõiguste kaitsjate ja ELi diplomaatide teadlikkust suunistest; kutsub ELi missioone üles hoidma inimõiguste kaitsjatega korrapäraselt sidet, enne kui nende nimel meetmeid võetakse, ja neile tagasisidet andma; rõhutab, et kohalikke rakendusstrateegiaid koostades tuleks konsulteerida suure hulga inimõiguste kaitsjatega, kes töötavad nii linna- kui maakeskkonnas majanduslike, sotsiaalsete, kultuuriliste ning ka kodaniku- ja poliitiliste õiguste valdkonnas; märgib, et konkreetne tegevuskava meetmete kohta, mida tuleb võtta inimõiguste kaitsjate julgeoleku tagamiseks, peaks kuuluma kohalike rakendusstrateegiate hulka ja et nende strateegiate mõju tuleks hinnata mõistliku ajavahemiku möödudes; nõuab sellega seoses kodanikuühiskonna organisatsioonide poolt inimõiguste kaitsjate toetuseks EIDHRi raames antud abi ja võetud meetmete rakendamise hindamist;
97. kutsub kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles seadma olemasolevate vahendite ja mehhanismide tulemuslikum rakendamine prioriteediks inimõiguste kaitsjate kooskõlastatud ja süsteemse kaitsmise nimel; palub kõrgel esindajal ning kõigil komisjoni liikmetel, kelle vastutusala on välissuhete valdkond, kohtuda ametlikel välisvisiitidel kolmandates riikides korrapäraselt inimõiguste kaitsjatega, ning rõhutab, et toetus inimõiguste kaitsjatele tuleks lisada kohustuslikus korras ELi eriesindajate volituste hulka; rõhutab, et Euroopa Parlament peab nii kõrget esindajat kui ka eriesindajaid selle valdkonnaga seotud tegevuse eest vastutavaks;
98. nõuab tungivalt, et nõukogu, komisjon ja liikmesriigid rakendaksid meetmeid, mis Euroopa Parlament esitas oma resolutsioonis inimõiguste kaitsjaid toetava ELi poliitika kohta, mis võeti vastu 2010. aasta juunis, rõhutades meetmeid, mille eesmärk on kiire abi tagamine ohus olevatele inimõiguste kaitsjatele, näiteks erakorralised viisad ja varjupaiga andmine, ning meetmeid, mis viitavad avalikule toetusele ja inimõiguste kaitsjate töö nähtavale tunnustamisele, asetades suuniste rakendamisel soolisest aspektist tulenevalt esikohale inimõiguste naissoost kaitsjad ja teised eriti kaitsetud rühmad, nagu majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste edendamise nimel töötavad kaitsjad ja need, kes töötavad vähemuste õigustega ja põlisrahvastega; kutsub kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles avaldama survet, et rakendataks varjupaigalinnade kava, millega pakutakse Euroopa linnades varjupaika inimõiguste kaitsjatele;
99. kutsub ELi institutsioone üles tegema Lissaboni lepingu rakendamise ja Euroopa välisteenistuse asutamise kontekstis erilisi jõupingutusi inimõiguste kaitsjaid käsitleva

- institutsioonidevahelise koostöömehhanismi loomiseks; mõistab, et sellise mehhanismi loomist oleks võimalik lihtsustada teabekeskuste asutamisega ja selgesõnaliste suuniste loomisega inimõiguste kaitsjate jaoks kõigis ELi institutsioonides ning tihedama koostöö arendamisega, luues teabekeskusi inimõiguste kaitsjate ning inimõiguste ja demokraatia eest vastutavate isikute jaoks ELi missioonidel ja delegatsioonides; kutsub Euroopa välisteenistust üles looma statistilist andmebaasi juhtude kohta, kus inimõiguste kaitsjad on saanud abi ELi delegatsioonidelt, selleks et hinnata suuniste tulemuslikkust, ning andma nende hindamiste tulemuste kohta Euroopa Parlamendile aru;
100. võtab teadmiseks paljude inimõigustealaste aruannete järeldused, mille kohaselt inimõiguste kaitsjad, andes oma isiku turvalisuse arvelt hindamatu panuse inimõiguste kaitsmisse ja edendamisse, kannatavad üha tugevamate erinevate rünnakute all, näiteks rünnakud südametunnistuse-, usu-, sõna- või ühinemisvabaduse vastu, kallaletungid asjaomastele isikutele ja nende mõrvamine, meelevaldsed vahistamised, ebaõiglasel kohtuprotsessid ja kodanikuühiskonna organisatsioonide büroode sulgemine; palub ELi delegatsioonidel tegutseda aktiivsemalt selle nimel, et ennetada selliseid rünnakuid koostöös asjaomaste riikide kodanikuühiskonna organisatsioonidega, jälgides hoolikalt, et nad ei avalikustaks nende organisatsioonide töötajaid ja aktiviste;
 101. on endiselt valvas kolmandate riikide valitsuste suhtes, kes kasutavad valitsusväliseid organisatsioone käsitlevate vastuoluliste seaduste vastuvõtmist inimõigusliikumise vaigistamiseks – näiteks Etioopia parlamendi 2009. aasta jaanuari heategevust ja ühinguid käsitlev üleskutse, mis tegelikult keelustab kogu inimõigustealase tegevuse;
 102. mõistab hukka asjaolu, et mitmes riigis on inimõiguste kaitsjate vastu suunatud rünnakud ja anonüümsed ähvardused tavapärased ning eeskätt ähvardatakse ja rünnatakse neid ajakirjanikke, kes kirjutavad uimastikaubandusest ja korrupsioonist;
 103. peab väga kahetsusväärseks teiste seas Stanislav Markelovi, Anastasia Baburova ja Natalya Estemirova mõrvamist Venemaal, André Rwisereka ja Jean Leonard Rugambage mõrvamist Rwandas, Roxana Saberi ja Abdolfattah Soltani omavolilist kinnipidamist Iraanis ning 2008. aasta Sahharovi auhinna laureaadi Hu Jia jätkuvat kinnipidamist ja talle piisava juurdepääsu keelamist tervishoiuteenustele Hiinas, mis kõik leidis aset aruandlusperioodi jooksul; nõuab tungivalt, et Hiina ametivõimud selgitaksid viivitamata, mis olukorras on silmapaistev inimõiguste jurist Gao Zhisheng, kes kadus 4. veebruaril 2009. aastal, ja alustaksid täiesti sõltumatut ja läbipaistvat uurimist tema kadumise kohta;
 104. mõistab hukka Sahara inimõiguste kaitsjate kinnipidamise ja ahistamise Maroko kontrolli all oleval Lääne-Sahara territooriumil ning nõuab tungivalt, et ÜRO Lääne-Sahara referendumi missiooni (MINURSO) volituste hulka kuuluks ka järelevalve inimõigustealase olukorra üle;
 105. võtab teadmiseks, et Kuubas on kohalikud inimõiguste kaitsjad vabastatud; taunib sügavalt asjaolu, et Kuuba valitsus keeldub tunnustamast inimõigustealast järelevalvet seadusliku tegevusena, keelates kohalike inimõiguste rühmade registreerimist juriidilise isikuna; märgib murega, et Kuubas toimuv inimõiguste kaitsjate kinnipidamine on samuti inimõiguste raske rikkumine; kutsub Kuuba valitsust üles poliitvange mitte pagendama ning lubama neil Kuubast lahkuda ja sinna naasta ilma neid vahistamata;

106. tunneb heameelt Nobeli rahupreemia komitee otsuse üle anda 2010. aasta Nobeli rahupreemia Liu Xiaobole tema kauaaegse ja rahumeelse võitluse eest põhiliste inimõiguste ja põhivabaduste nimel Hiinas; nõuab tungivalt, et Peking vabastaks kohe ja tingimusteta kinnipeetava Liu Xiaobo ning vabastaks piirangutest tema naise Liu Xia;
107. on sügavalt mures, et Iraan jätkas aastatel 2008 ja 2009 sõltumatute inimõiguste kaitsjate ja kodanikuühiskonna liikmete takistamist ning et tõsised inimõiguste rikkumised jätkuvad ja on isegi sagenenud; mõistab hukka inimõiguste kaitsjate meelevaldse arreteerimise, piinamise ja vangistamise nende tegevuse eest, süüdistatuna „riigi julgeoleku vastases tegevuses“; väljendab kahetsust, et praegune valitsuse poliitika on suunatud õpetajate ja õppejõudude vastu, tõkestades õpilaste juurdepääsu kõrgharidusele, ning mõistab hukka õpilasaktivistide tagakiusamise ja vangistamise; peab kahetsusväärseks 12. juuni 2009. aasta presidendivalimistele järgnenud segadust ja vägivalda kasutamist Iraani ametivõimude poolt, mis tõi kaasa vähemalt 400 inimese meelevaldse vahistamise, väidetavalt vähemalt 40 inimese tapmise ning kollektiivse kohtumõistmise riikliku julgeoleku vastastes kuritegudes süüdistatud isikute üle, aset leidnud väärkohtlemist ja piinamist ning surmamõistmisi;

Inimõiguste klauslid

108. rõhutab inimõiguste ja demokraatiaklauslite ning tulemuslike vaidluste lahendamise mehhanismide tähtsust ja hädavajalikkust ELi ja kolmandate riikide vahelistes kaubanduskokkulepetes, sh kalanduskokkulepetes; nõuab siiski veel kord, et sellele klauslile lisatakse jõustamismehhanism, mis tagaks klausli tegeliku rakendamise; rõhutab, et oluline on hoolikalt jälgida inimõiguste olukorda kolmandates riikides, kes on ELiga kaubandussuhetes; rõhutab, et seoses kõnealuste lepingute mõjuga tuleks vaatluse ja hindamise käigus ametlikult konsulteerida kodanikuühiskonnaga; nõuab selgete inimõigustealaste võrdlusaluste koostamist kaubanduslepingute sõlmimise käigus, et mõlemal poolel oleks selge standard ja arusaam, millised olukorrad ja teod võivad olla inimõiguste klauslite kasutuselevõtu põhjuseks;
109. kinnitab veel kord inimõiguste jagamatuse põhimõtet ja mõistab hukka katsed pidada mis tahes õigust või diskrimineerimise alust teistest vähem tähtsaks; kutsub komisjoni ja nõukogu üles kolmandate riikidega inimõiguste klauslite üle läbirääkimisi pidades austama jagamatuse põhimõtet;
110. rõhutab, et selleks et täita oma rahvusvahelisi inimõiguste valdkonnas võetud kohustusi, peaks EL lepingute laadi ja iga partnerriigi olukorda arvestades lisama lepingutesse süstemaatilised klauslid demokraatia, õigusriigi ja inimõiguste ning sotsiaal- ja keskkonnanormide kohta; on seisukohal, et need klauslid peaksid võimaldama komisjonil kaubanduseelised, sealhulgas vabakaubanduslepingutest tulenevad eelised omal algatusel või liikmesriigi või Euroopa Parlamendi palvel vähemalt ajutiselt peatada, kui on piisavalt tõendeid inimõiguste, sealhulgas tööõiguse rikkumise kohta; on seisukohal, et EL peaks igal juhul selgelt märkima asjakohased karistused, mida võidakse kohaldada kolmandate riikide suhtes, kes panevad toime raskeid inimõiguste rikkumisi, ja neid rakendama; kordab veel kord oma palvet komisjonile ja nõukogule ning eelkõige kõrgele esindajale ja komisjoni asepresidendile jõustada inimõiguste klausel kehtivates rahvusvahelistes lepingutes ja seega kehtestada selle klausli rakendamise kord Cotonou lepingu artiklite 8, 9 ja 96 alusel;
111. väljendab heameelt säästva arengu mõjuhinnangute kasutamise üle, kuid leiab, et neid

tuleks teha ka siis, kui leping on sõlmitud, mitte ainult enne lepingu sõlmimist, et tagada pidev hindamine;

112. võtab teadmiseks üldise soodustuste süsteemi (GSP+) toimimise; on siiski seisukohal, et süsteemi, mis premeerib riike märkimisväärsete kaubandussoodustustega rahvusvaheliste inimõiguste ja tööõiguste konventsioonide ja standardite järgimise eest, tuleb tähelepanelikumalt ja suurema läbipaistvusega jälgida ning kasutada selleks soodustuste andmisel ka üksikasjalikku inimõiguste mõju hindamist, ühtsemat ning õiglasemat võrdlussüsteemi ja avalikke konsultatsioone, ning et kaubandussoodustusi võib anda ainult riikidele, kes on ratifitseerinud peamised säästvat arengut, inimõigusi – eriti laste tööd – ja head valitsemistava käsitlevad rahvusvahelised konventsioonid ja on neid tulemuslikult rakendanud; nõuab rakendamise tõhustatud järelevalvet koos kodanikuühiskonna, ametiühingute ja ühendustega, võttes arvesse inimõiguste, sealhulgas sotsiaalsete, majanduslike, kultuuriliste ja keskkonnaõiguste arengus saavutatud edusamme ja täheldatud puudusi; rõhutab kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti rakendamise põhjaliku järelevalve olulisust Pakistanis, kes on kutsutud osalema GSP+ süsteemis;
113. nõuab tungivalt, et komisjon esitaks ettepaneku võtta vastu määrus, millega keelatakse nende kaupade importimine ELi, mis on toodetud, rikkudes põhilisi inimõiguste standardeid ning kasutades sunniviisilist tööd ja eriti lapstööjõudu; rõhutab, et kõnealune määrus peaks võimaldama ELil uurida konkreetseid kaebusi;
114. tunneb heameelt inimõiguste klausli lisamise üle ELi ja Indoneesia vahel allkirjastatud partnerluslepingusse ning Albaaniaga sõlmitud stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingusse, mis on jõustunud aruandlusperioodil, mis tähendab, et nende riikide arv, kes on nõustunud kõnealuse klausli lisamisega ELiga sõlmitavatesse lepingutesse, on kasvanud enam kui 120ni;
115. taunib Cotonou lepingusse lisatud inimõiguste klauslite puudulikke järelmeetmeid ja nõuab tungivalt, et kõrge esindaja ja komisjoni asepresident, komisjon, nõukogu ja liikmesriigid võtaksid nimetatud klauslid täielikult kasutusse, et võtta täieulatuslikult käsile inimõiguste probleemid ja inimõiguste edendamine kahepoolsetes ja piirkondlikes dialoogides AKV partnerriikidega;

Demokraatia ja õigusriigi põhimõtete edendamine välissuhetes

116. tervitab nõukogu järeldusi demokraatia toetamise kohta ELi välissuhetes¹ ning ELi tegevuskava vastuvõtmist demokraatia toetamiseks ELi välissuhetes vahendina ELi demokraatia toetamise sidususe ja tulemuslikkuse parandamiseks;
117. nõuab, et 2007. aasta inimõigustealasele aruandele, milles parlament oli seisukohal, et vägivallatus on sobivaim vahend põhiliste inimõiguste kasutamise, toetamise, edendamise ja austamise tagamiseks, uskudes, et „selle edendamine peaks olema inimõigusi ja demokraatiat käsitleva ELi poliitika esmatähtis eesmärk”, järgneksid lõpuks viivitamata komisjonipoolsed asjakohased algatused ja finantskohustused;
118. kutsub komisjoni üles integreerima demokraatia toetamise kava täielikumalt oma välistegevuse vahendite, eelkõige EIDHri iga-aastasesse tegevuskavadesse ning

¹ Nõukogu (üldasjad ja välissuhted), 17. november 2009.

piirkondadele ja riikidele suunatud strategiadokumentidesse, võttes seeläbi alati arvesse vaadeldava riigi konkreetset olukorda ja ELi piirkondlikku strateegiat;

119. võtab teadmiseks Amnesty Internationali 2010. aasta aruande, milles tõstetakse esile kütuseettevõtte Jukos endise juhi Mihhail Hodorkovski ja tema äripartneri Platon Lebedevi üle käimasolevat teist kohtuprotsessi kui näidet ebaõiglaste kohtuprotsesside kohta Venemaal; kutsub Venemaa Föderatsiooni üles tagama, et nimetatud ja kõigi teiste kostjate süüdimõistmisel riigi õigussüsteemis peetaks kinni põhilistest nõuetekohase menetluse, õigusriigi ja inimõiguste normidest;
120. nõuab, et Venemaa kohtuorganid jätkaksid 16. novembril 2009 surnud Vene juristi Sergei Magnitski surma uurimist; taunib asjaolu, et see juhtum on endiselt ilmekas näide tõsistest puudustest Venemaa kohtusüsteemis; tunneb kahetsust olukorra pärast, kus inimõiguslastele saab sageli osaks jõhker kohtlemine ja kohtuprotsessid, millel ei järgita Venemaa Föderatsiooni kriminaalprotsessi koodeksit (näiteks koodeksi artiklit 72 Memoriali esindaja Oleg Orlovi laimusüüdistuse protsessil), samas kui inimõiguslaste, sõltumatute ajakirjanike ja juristide ründajad ja koguni mõrvajad naudivad veel liigagi sageli karistamatust; juhul, kui Venemaa ametivõimud ei astu positiivseid samme koostöö tegemiseks ja Sergei Magnitski juhtumi uurimiseks, kutsub nõukogu üles nõudma Venemaa ametivõimudelt süüdlaste kohtu ette toomist ja kaaluma ELi sisenemise keelu kehtestamist kõnealuse juhtumiga seotud Venemaa ametnikele, ning soovib ELi õiguskaitseorganitel teha koostööd, et külmutada kõnealuste Venemaa ametnike pangakontod ja vara kõigis ELi liikmesriikides;
121. kutsub kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles tagama, et inimõiguste ja demokraatia edendamise kujuneks sisuliselt kõiki välispoliitika valdkondi läbivaks keskseks küsimuseks; samas täheldab murelikult, et vastupidiselt oma järeldustes sätestatule ei ole nõukogu ametlikult reageerinud ühelegi aruandele, milles käsitletakse järeelmeetmeid nõukogu järeldustele 2009. aasta novembrist demokraatia toetamise kohta ELi välissuhetes ja demokraatia toetamise tegevuskava kohta;

Rahvusvaheline humanitaarõigus (IHL)

122. tervitab järeldusi rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimise edendamise kohta, mis nõukogu võttis vastu 2009. aasta detsembris, st samal aastal, mil tähistati Genfi konventsioonide kuuekümnendat aastapäeva;
123. märgib, et 2009. aastal võeti vastu ajakohastatud ELi suunised rahvusvahelise humanitaarõiguse järgimise edendamiseks; kutsub nõukogu üles integreerima rahvusvahelise humanitaarõiguse suuniste rakendamise tulemuslikumalt muude ELi inimõiguste suunistega ja parandama rahvusvahelise humanitaarõiguse süvalaiendamist kogu ELi välistegevuses;
124. tunneb heameelt Gruusia konflikti käsitleva sõltumatu rahvusvahelise teabekogumissiooni (IIFPMC – CEIIG) aruande üle (nn Tagliavini aruanne), mis esitati 30. septembril 2009, ning toetab selle peamisi rahvusvahelisest humanitaarõigusest ja inimõigustest tulenevaid märkusi ja järeldusi, eriti vajadust tagada vastutus ja hüvitus kõikide õigusrikkumiste eest, mis pandi toime 2008. aasta augustis, ning ootab, et raportis avaldatud ulatuslikku taustteavet saab kasutada kohtumenetluses riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil, et tagada lõpuks vastutus kuritegude eest, mis pandi toime Venemaa ja Gruusia vahelise konflikti käigus 2008. aasta augustis;

125. kahetseb sügavalt, et 2008. aasta augustis Venemaa ja Gruusia vahelise relvakonflikti ajal Lõuna-Osseetia ja Abhaasia pärast olid rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumiste tulemuseks sajad inimohvrid ja kümnete tuhandete isikute ümberasustamine; tuletab meelde, et tänaseks on Venemaa täitnud ainult esimese punkti oma kuuepunktisest relvarahukokkuleppes Gruusiaga; taunib Lõuna-Osseetias ja Abhaasias asunud Gruusia etniliste külade sihilikku hävitamist konflikti ajal ja selle järel; rõhutab, et karistamatus nende rikkumiste eest jätkub praegugi;

Usu- ja veendumusvabadus

126. rõhutab, et usu- ja veendumusvabadus on lisaks kõikidele inimõigustele olulised põhiõigused, millest tuleb kinni pidada, ning et inimõigustest kinnipidamisega seotud tingimused, mis on osa kahepoolsetest lepingutest kolmandate riikidega, tuleb jõulisemalt ja tulemuslikumalt täitmisele pöörata;
127. tervitab nõukogu järeldusi usu- ja veendumusvabaduse kohta, mis võeti vastu 2009. aasta novembris; võtab teadmiseks, et usu- või veendumusvabadus on oluline nii usklikle kui mitteusklikle inimeste identiteedi jaoks, arvestades, et usk, ükskõik mis vormis, on isikliku ja sotsiaalse kuuluvuse oluline osa; kutsub nõukogu ja komisjoni üles võtma vastu ja rakendama praktilised meetmed usulise sallimatuse ja diskrimineerimise vastu võitlemiseks ning usu- ja veendumusvabaduse edendamiseks kogu maailmas, nagu on eespool nimetatud järeldustes öeldud; kutsub nõukogu ja komisjoni üles kaasama protsessi Euroopa Parlamendi, kodanikuühiskonna organisatsioonid ja teised asjaosalised;
128. kutsub kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles süvalaiendama usu- ja veendumusvabadust ELi inimõiguste poliitikas ning andma põhjalikku hinnangut usuvabaduse olukorra kohta ELi inimõiguste aastaaruandes;
129. kutsub kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles suurendama töötajate arvu, kes töötavad usuvabadusest kinnipidamise küsimusega välistegevuses, ja looma eriotstarbelised struktuurid eeskätt Euroopa välisteenistuse asutamise kontekstis; toetab seda, et Euroopa välisteenistus peab usuvabadusest kinnipidamise küsimust üheks oma prioriteetideks, arvestades maailmas toimuvaid usuvabaduse raskeid rikkumisi ja ilmselget vajadust abistada usuvähemusi, keda kiusatakse taga paljudes piirkondades üle maailma;
130. kutsub nõukogu ja komisjoni üles võtma konfliktide ennetamisel, lahendamisel ja lepitamisel arvesse religiooni ning dialoogi usuorganite ja religioonidevahelist dialoogi pidavate organitega;
131. on endiselt sügavalt mures asjaolu pärast, et maailma kõigis piirkondades esineb ikka veel usul või veendumusel põhinevat diskrimineerimist ning et teatud usukogukondadesse, sealhulgas usuvähemuste hulka kuuluvatel isikutel ei lubata jätkuvalt paljudes riikides kasutada oma inimõigusi, näiteks Põhja-Koreas, Iraanis, Saudi Araabias, Somaalias, Maldiividel, Afganistanis, Jeemenis, Mauritaanias, Laoses, Usbekistanis, Eritreas, Iraagis, Pakistanis ja Egiptuses; mõistab hukka Hiina ametivõimud selle eest, et nad kiusavad taga isikuid, kes viljelevad oma usku väljaspool ametlikult lubatud raamistikku, sealhulgas kristlasi, moslemeid, budiste ja Falun Gongi järgijaid; nõuab tungivalt, et Hiina ratifitseeriks kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti, nagu lubatud; nõuab tungivalt, et Hiina ametivõimud loobuksid

Tiibetis oma rõhuvast poliitikast, mis võib lõpuks tuua kaasa Tiibeti usu ja kultuuri hävimise; mõistab hukka Iraani ametivõimud usuvähemustesse kuuluvate isikute – sh kristlaste, bahá'ide ja usku vahetanud või usust lahti öelnud moslemite – tagakiusamise eest; nõuab tungivalt, et vastavalt kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti järgsetele kohustustele kaitseksid Iraani ametivõimud usuvähemusi; nõuab tungivalt, et Venemaa Föderatsiooni ametivõimud kehtestaksid moratooriumi 2002. aasta äärmuslaste tegevuse vastu võitlemise seaduse rakendamise suhtes, sest seadust väärkasutatakse ulatuslikult rahumeelsete usuvähemuste rühmade tagakiusamiseks; väljendab muret Vietnami keskmäestikus elava montanjaaride kristliku vähemuse olukorra pärast; tuletab Vietnami ametivõimudele meelde, et vähemuste õiguste hulka kuuluvad vabadus teostada oma usulisi veendumusi piiranguteta, ühinemis- ja sõnavabadus, õigus rahumeelsele kogunemisele, võrdne õigus omada ja kasutada maaomandit ning õigus osaleda täielikult ja tulemuslikult neid puudutavate küsimuste otsustamisprotsessis, sealhulgas majandusarengu projekte ja ümberasustamist käsitlevad küsimused;

132. nõuab tungivalt, et EL arendaks välispoliitika raames välja usu- ja veendumusvabaduse õiguse edendamise vahendi, käsitleks usu- ja veendumusvabadust põhivabadusena, lisaks kontrollnimekirja vajalikest vabadustest seoses usu- või veendumusvabaduse õigusega, et hinnata, kas neist peetakse kinni, ning lisaks mehhanisme usuvabaduse rikkumiste kindlakstegemiseks, selleks et riigiteenistujad, eeskätt Euroopa välisteenistus oma töös rohkem usu- ja veendumusvabadust edendaksid, ning kaasaks vahendi ettevalmistustöösse kodanikuühiskonna organisatsioonid;
133. tervitab ELi järjekindlat põhimõttelist seisukohta ÜRO Peaassamblee (ja ÜRO inimõiguste nõukogu) usutunnistuse teotamise vastu võitlemist käsitlevate resolutsioonide suhtes; tervitab ELi esitatud resolutsiooni kõikide usu- ja veendumuspõhiste sallimatuse ja diskrimineerimise vormide kaotamise kohta; julgustab ELi jätkama püüdlusi leida tasakaal sõnavabaduse ja usulise vaenu õhutamise keelustamise vahel; julgustab ELi pidama konstruktiivset dialoogi Islami Konverentsi Organisatsiooni ja teiste usutunnistuse teotamist käsitleva põhimõtte toetajatega;
134. rõhutab, et inimõigusi käsitlev rahvusvaheline õigus tunnustab usu- ja veendumusvabadust olenemata registristaatusest, seega ei tohiks registreerimine olla üksikisiku jaoks kohustuslik eeltingimus oma usuliste veendumuste teostamiseks; märgib lisaks murega, et Aserbaidžaanis, Kasahstanis, Kõrgõzstanis, Tadžikistanis, Türkmenistanis, Usbekistanis ja Vietnamis tuleb usurühmitustel end riigiasutuses registreerida ja tegutseda valitsuse kontrollitavate haldusnõukogude alluvuses, mis pärsivad nende usulist autonoomiat ja tegevust;
135. kutsub Venemaad üles kehtestama moratooriumi 2002. aasta äärmuslaste tegevuse vastu võitlemise seaduse rakendamise suhtes, sest seadust kasutatakse ja kuritarvitatakse usuvabaduse piiramiseks, rahumeelsete usuvähemuste rühmade represseerimiseks ja katseteks neid ära keelata; märgib lisaks suure murega, et 265 usuorganisatsiooni on kantud niinimetatud äärmuslike organisatsioonide musta nimekirja;
136. nõuab lisaks tungivalt, et järgmised riigid kaotaksid piirangud usurühmade ühinemis- ja kogunemisvabadusele ning peaksid kinni usu- ja veendumusvabadusest: Saudi Araabia, Egiptus, Eritrea, Iraan, Somaalia, Jeemen, Valgevene, Põhja-Korea ja Laos;
137. toonitab, et tänaseni eksisteerivad erinevates maailma paikades, nagu Saudi Araabia,

Indoneesia, Pakistan, Iraak, Somaalia ja Sudaan, takistused usu segamatuks tunnistamiseks nii üksikisiku kui ka kollektiivsel tasandil ning samuti suureneb sallimatus usuvähemuste suhtes juurdunud demokraatlike traditsioonidega riikides nagu India, ning kutsub komisjoni üles neid probleeme rõhutama asjakohaste poliitiliste dialoogide raames;

138. mõistab kindlalt hukka usu- või usulahu (allrühma) vahetamise kuritegelikuks tunnistamise või karistamise, mida tehakse tänaseni enamikus Lähi-Ida ja Põhja-Aafrika riikides; kutsub ELi institutsioone üles avaldama survet nimetatud riikidele, et nad sellise tegevuse hülgaksid, eriti siis, kui ettenähtud karistuseks on surmanuhtlus; on sügavalt mures sunniiviisiliste usuvahetuste pärast, mida viiakse tänaseni läbi näiteks Saudi Araabias ja Egiptuses, ning palub ELi institutsioonidel võtta endale selge kohustus võidelda selliste inimõiguste rikkumiste vastu;
139. tuletab meelde, et endiselt on mitmes maailma riigis tavaks keelustada, konfiskeerida ja hävitada pühapaiku ja religioosseid väljaandeid ning keelustada vaimulikkonna koolitamine; nõuab tungivalt, et ELi institutsioonid võitleksid kokkupuudetes asjaomaste valitsustega selliste rikkumiste vastu ning julgustaksid neid riike, kus pühadusteotuse seadusi kasutatakse eesmärgiga kiusata taga usuvähemuste liikmeid, selliseid sätteid muutma või tühistama;
140. rõhutab, et süümevabadus on üks ELi põhiväärtusi, sest see kätkeb vabadust uskuda või mitte uskuda, nagu ka vabadust teostada usulisi veendumusi omal valikul;

Sõnavabadus

141. tunneb muret asjaolu pärast, et sõnavabadust on hakatud ründama mitmel uuel viisil, eelkõige nüüdisaegse tehnoloogia, näiteks interneti kasutamise abil; kordab, et sõnavabadus hõlmab õigust otsida, saada ja edastada teavet ja ideid kõigi vahendite abil;
142. tunnustab, et uued tehnoloogiad pakuvad enneolematuid võimalusi avalikus elus osalemiseks, arvamuste avaldamiseks, inimõigustealasele teabele juurdepääsuks ning ülejäänud maailma teavitamiseks inimõiguste rikkumistest; on mures asjaolu pärast, et riigid kasutavad üha keerukamaid meetodeid, nagu kahesuguse kasutusega tehnoloogiad, teabe tsenseerimiseks ja internetis tegevuse jälgimiseks ning et mitmes riigis on esinenud niisuguste inimeste ahistamist, tagakiusamist ja isegi kinnipidamist ja vangistamist, kes kasutavad interneti oma arvamuse- ja sõnavabaduse õiguse teostamiseks;
143. julgustab kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti võtma esimesena seisukoht ja arendama välja konkreetne poliitika, et EList saaks internetiõiguste alal ülemaailmne partner, kes tegeleb nii uute tehnoloogiate kasutamisega tekkinud ohtudega inimõigustele kui ka inimõiguste kaitsmise ja toetamise võimaluste täiendamisega;
144. nõuab tungivalt, et riigid, kes piiravad juurdepääsu internetile, kaotaksid teabe vaba liikumise piirangud; märgib, et Piirideta Ajakirjanike andmetel hõlmab „internetivaenlaste” nimekiri järgmisi ulatuslikku interneti tsensuuri praktiseerivaid riike: Valgevene, Hiina, Kuuba, Egiptus, Iraan, Myanmar/Birma, Põhja-Korea, Saudi Arabia, Süüria, Tuneesia, Türkmenistan, Usbekistan ja Vietnam;
145. nõuab tungivalt, et komisjon koostaks isikute nimekirja, kes vastutavad Iraanis eelkõige

pärast 2009. aasta valimisi korda saadetud raskete inimõiguste rikkumise eest (piinamine, tsensuur, vägistamine ja kohtuvälised hukkamised) ning kaaluks neile sanktsioonide, nagu varade külmutamine ja reisikeeld, kehtestamist;

146. toetab õigust sõnavabadusele ja rahumeelsele kogunemisele Venemaal, nagu on tagatud Venemaa põhiseaduse artikliga 31 vormiliselt, kuid mitte tegelikult; väljendab solidaarsust niisuguse strateegia 31 korraldajate ja osalistega, mis seisneb reas kodanike meelevaldustes kõnealuse õiguse toetuseks, mis algasid 31. juulil 2009. aastal ja toimuvad Moskva Võidu väljakul kõikide 31 päevaga kuude 31. päeval; peab kahetsusväärseks asjaolu, et ametivõimud on keeldunud kõikidele strateegia 31 meelevaldustele (välja arvatud viimasele, 31. oktoobri 2010 meelevaldusele) loa andmisest põhjusel, et Võidu väljakul on olnud kavandatud muude ürituste toimumine samal ajal; on ülimalt mures asjaolu pärast, et 31. detsembril 2009. aastal pidas Venemaa politsei teiste kümnete rahumeelsete meelevaldajate seas kinni Moskva Helsingi grupi juhi Ljudmilla Aleksejeva, kellele oli üksnes mõni nädal enne tema kinnipidamist antud Euroopa Parlamendi Sahharovi auhind; toetab Venemaa inimõiguste voliniku Vladimir Lukini üleskutset alustada 31. mai 2010. aasta meelevaldustega seotud jõuliste politseiaktsioonide uurimist;
147. on sügavalt mures sõnavabaduse puudumise pärast Venezuelas ja Kuubal, uudistemeediale osutatava surve, internetikasutuse piiramise ja kontrollimise pärast ning katse pärast sel viisil teisitimõtlemist lüüa;

Inimõigused ja terrorismivastane võitlus

148. mõistab hukka kõik terrorismi vormid; tuletab meelde, et üle maailma on terrorismi tulemusena surnud tuhanded süütu tsiviilisikud ja hävinud paljud perekonnad; on seisukohal, et terrorirünnakute puhul on esmajärjekorras vaja keskenduda ohvrite õigustele, mitte kurjategijate õigustele; rõhutab vajadust kanda hoolt selle eest, et terroristide üle mõistetakse kohut;
149. märgib, et paljudes riikides kõikjal maailmas terrorismi vastu võitlemise meetmed viinud välja põhiliste inimõiguste rikkumiseni ebaproportsionaalsete järelevalvemeetmete, ebaseadusliku kinnipidamise ja piinamise kasutamise kujul vahendina terrorismis kahtlustatavatel teabe kättesaamiseks; väljendab muret selle pärast, et teatavad riigid kasutavad terrorismivastast võitlust ettekäändena vähemuste ja kohalike inimõiguste kaitsjate mahasurumiseks, ning nõuab tungivalt, et terrorismivastast võitlust ei kasutataks inimõiguste eest võitlejate seadusliku ja õiguspärase tegevuse piiramiseks või keelamiseks; mõistab kõnealused inimõiguste rikkumised hukka; toonitab ELi seisukohta, et terrorismivastases võitluses tuleb pidada täielikult kinni põhiõigustest ja õigusriigi põhimõtetest, ning on veendunud, et terrorismivastases võitluses ei tohiks seada ohtu kodanikuvabadusi;
150. kutsub komisjoni ja nõukogu üles kasutama ära kahepoolseid poliitilisi ja inimõigustealaseid dialooge kolmandate riikidega kui võimalust tuleb meelde, et inimõigustest tuleb terrorismivastases võitluses kinni pidada ja et mitte mingil juhul ei tohi terrorismivastase poliitikaga manipuleerida ja seda inimõiguste kaitsjate või poliitiliste vastaste vastu kasutada; kutsub eeskätt kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles mõistma avalikult hukka inimõiguste rikkumised terrorismivastases poliitikas ja operatsioonides;

151. nõuab COTERi ja COHOMi vahelist paremat kooskõlastatust ja koostööd kõnealuses küsimuses, et hukka mõista terrorismivastase poliitika kuritarvitamine inimõiguste kaitsjate vastu, algatades süstemaatiliselt ELi inimõiguste kaitsjate alaste suuniste raames demaršide, ning et käsitleda samamoodi ELi piinamise alaste suuniste kohaselt terrorismivastase võitlusega seotud piinamisi ja väärkohtlemist;
152. tuletab meelde USA presidendi Barack Obama 2009. aasta jaanuari otsust sulgeda Guantanamo Bay kinnipidamislaager; peab kahetsusväärseks, et kõnealust otsust ei ole veel suudetud täies ulatuses rakendada; tuletab meelde oma 13. juuni 2006. aasta resolutsiooni vangide olukorra kohta Guantanamo, millega nõutakse, et iga vangi tuleb kohelda rahvusvahelise humanitaarõigusega kooskõlas, ning kui vangile süüdistus esitatakse, tuleb tema üle viivitamata kohut mõista õiglasel ja avalikul kohtuistungil; tuletab meelde ELi ja USA 15. juuni 2009. aasta ühisavaldust Guantanamo Bay kinnipidamislaagri sulgemise ja tulevase terrorismivastase koostöö kohta, millega tervitati USA otsusekindlust salajaste kinnipidamisasutuste kaotamisel; palub, et USA valitsus täidaks oma kohustused täies ulatuses; kutsub ELi liikmesriike üles kokku leppima kooskõlastatud tegevuskavas, et aidata USA-d Guantanamo kinnipidamisasutuste sulgemisel, andes pagulasseisundi endistele kinnipeetutele, keda ei ole kuritegudes süüdi tunnistanud, keda ei saa kodumaale tagasi saata ega USAs ümber asustada; tunneb heameelt mitmete ELi liikmesriikide konstruktiivse osalemise üle jõupingutuses teatavate endiste Guantanamo kinnipeetavate vastuvõtmisel ja majutuse otsimisel inimestele, kelle suhtes on langetatud kinnipidamislaagrist vabastamise otsus; märgib siiski, et tänaseks on ainult üksteist ELi liikmesriiki – Saksamaa, Iirimaa, Slovakkia, Taani, Ühendkuningriik, Hispaania, Portugal, Belgia, Prantsusmaa, Ungari ja Itaalia – nõustunud kinnipeetuid vastu võtma; tunneb muret, et USA peab jätkuvalt inimesi kinni ilma kohtumõistmiseta, näiteks Afganistanis Bagrami õhuväebaasis;
153. võtab teadmiseks, et 16. septembril 2008. aastal kutsuti Prantsusmaa eesistumise ajal kokku esimene romade teemaline tippkohtumine ja et teine selleteemaline tippkohtumine toimus Hispaania eesistumise ajal 9.–10. aprillil 2010; märgib väga suure murega, et romade kogukondi on Euroopast sunni viisiliselt välja saadetud ning et vähemuste ja sisserändajate kogukondade vastu suunatud ksenofoobiat ja vihkamist väljendavat keelekasutust esineb üha rohkem; kordab Euroopa Parlamendi nõuet, et liikmesriigid peavad täielikult kinni pidama ELi õigusaktide järgsetest kohustustest, ning kui liikmesriigid kohustusi ei täida, palub Euroopa Komisjonil läbi viima vormikohased ja jõulised rikkumismenetlused;
154. märgib, et pärast Lissaboni lepingu jõustumist kohaldatakse terrorismivastast võitlust ja organiseeritud kuritegevust käsitlevate direktiivide ja muude õigusaktide suhtes kaasotsustamismenetlust ning kõnealuse teemaga seotud rahvusvahelised lepingud vajavad Euroopa Parlamendi nõusolekut; märgib, et need muudatused annavad Euroopa Parlamendile täiendava mõju õiglase tasakaalu leidmiseks julgeoleku ja inimõiguste vahel; kohustub seega tegutsema vastavalt oma uutele eesõigustele inimõiguste, kodaniku- ja poliitiliste vabaduste ning demokraatia austamise nimel ühtemoodi kõikides liidu suhetes kolmandate riikide või piirkondlike organisatsioonidega;
155. kordab, et kõigil liikmesriikidel lasub kohustus kaitsta tuvastatavaid võimalikke ohvreid, keda ähvardab tõeline ja otsene terrorirünnakute oht, ning lisab, et iga liikmesriik on kohustatud võtma kõik mõistlikud meetmed, et kehtestada kord, millega takistada terrorismi ja vähendada terrorismivastase tegevuse kaasmõju;

156. tuletab meelde Euroopa Liidu Nõukogu 2001. aasta märtsi raamotsust terrorismi ohvrite kohta: hädaabi, jätkuv abi, juurdlus ja vastutuselevõtmine, õiguskaitse tõhus kättesaadavus, õigusemõistmine, hüvitised, ohvrite isikliku ja perekonnaelu kaitsmine, ohvrite väärkuse ja turvalisuse kaitsmine, teave ohvritele ning erikoolitus ohvrite abistajatele;

Inimõigustealased dialoogid ja konsultatsioonid kolmandate riikidega

157. väljendab oma pettumust asjaolu üle, et hulga inimõigustealaste dialoogide ja konsultatsioonide osas ei ole tehtud edusamme; võtab teadmiseks, et kodanikuühiskonna kaasatus kõnealustesse dialoogidesse ja konsultatsioonidesse ei ole süsteemselt tagatud ning et vahel kohaldatakse selle suhtes ELi mittekuuluvate osaliste poolseid piiranguid; on mures, et isegi kui dialoogi käigus tõstatatakse konkreetseid ja struktuurseid küsimusi, ei täida valitsused oma lubadust anda ELile neist juhtudest aru;
158. nõuab Euroopa Parlamendilt tegelikku osalemist inimõigustealaste dialoogide ja konsultatsioonide käimasolevates hindamistes; taotleb täielikku juurdepääsu lõppdokumentidele ja muudele asjaomastele allikatele; ootab (hindamiste tulemusena) riigiti erineval lähenemisel põhinevat selgete näitajate väljatöötamist dialoogide ja selgelt määratletud ettepanekute mõju hindamiseks, et tulemusi täiustada ning et vältida kõigi ELi inimõigustealaste arutelude korduvat läbikukkumist;
159. palub Euroopa institutsioonidel tagada läbipaistvus ja sidusus institutsioonidevahelises tegevuses seoses eesmärkide, väärtuste ja hoiakutega kõnealuses valdkonnas;
160. juhib tähelepanu vajadusele kasutada inimõigustealaste dialoogide ja konsultatsioonide järeldusi ELi ja tema partnerite vahelistel tippkohtumistel;
161. on seisukohal, et inimõigustealaseid dialooge ja konsultatsioone tuleb üldiselt kavandada ja korraldada läbipaistval viisil ja enne dialoogi seatud eesmärged tuleb pärast hinnata; kutsub nõukogu ja komisjoni üles survestama ELi mittekuuluvate riikide ametivõime osalema dialoogides ja konsultatsioonides kõrgel ja ulatuslikul ministrite tasandil;
162. kutsub ELi kandidaatriike üles parandama inimõiguste kaitse taset oma territooriumil, arvestades ELi põhiõiguste hartas ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonis sätestatud;
163. kutsub komisjoni ja nõukogu üles inimõigustealastes aruteludes ja dialoogides kolmandate riikidega pöörama suurt tähelepanu etniliste ja usuvähemuste olukorrale ning nende õiguste sagedasele rikkumisele;
164. tunneb heameelt Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Liidu tiheda koostöö ja kooskõlastatuse üle inimõiguste valdkonnas;
165. tunneb heameelt inimõigustealaste dialoogide alustamise üle Kesk-Aasia riikidega (Tadžikistan, Kasahstan, Kõrgõzstan, Türkmenistan ja Usbekistan) ja teise dialoogi läbiviimise üle 2009. aasta novembriks; tunneb lisaks heameelt ELi ja Usbekistani esimese inimõigustealase dialoogi teemalise kodanikuühiskonna seminari toimumise üle 2008. aasta oktoobris; peab kahetsusväärseks asjaolu, et ELi ja Hiina inimõigustealased dialoogid ei ole endiselt suutnud kuidagi parandada olukorda inimõiguste rikkumiste

- osas Hiinas; juhib tähelepanu asjaolule, et vaatamata Hiina ametivõimude õiges suunas astunud sammudele (tööõiguse reform, surmaotsuste läbivaatamine kõrgema rahvakohtu poolt) halveneb üha inimõiguste olukord, mida märgivad laienevad sotsiaalsed rahunemised, inimõiguste kaitsjate, juristide, veebipäevikute pidajate ja ühiskonna aktivistide karmistuv kontrollimine ja mahasurumine ning samuti sihipärane poliitika, mille eesmärk on muuta marginaalseks tiibetlased ja nende kultuuriline identiteet; on sügavalt mures sino-tiibeti dialoogi edutuse pärast; on sügavalt mures uiguuri rahva inimõiguste olukorra halvenemise pärast Hiinas; mõistab hukka nende pikaajalise rõhumise Ida-Turkistanis ning taunib asjaolu, et Hiina ametivõimud ei pea kinni vabaduste, sealhulgas sõna-, meeleavaldus-, kogunemis-, usu- ja isikuvabaduse kaitsemeetmetest, mis on kirjas Hiina Rahvavabariigi põhiseaduses, ning peab samuti kahetsusväärseks Hiina Rahvavabariigi elanikkonna ümberasustamise poliitikat, millega kavatsetakse nõrgendada uiguuri elanikkonna kultuuri ja killustada nende ühtsust; väljendab oma pettumust selle üle, et ELi ja Venemaa inimõigustealased konsultatsioonid ei ole andnud mingeid olulisi tulemusi; tervitab inimõiguste teemalise dialoogi käivitamist Indoneesiaga 2009. aastal ning esimesi dialoogi raames toimunud kohtumisi Gruusia ja Armeeniaga; arvab, et kuigi inimõigustealased dialoogid juhivad soovitud tähelepanu inimõigustealastele küsimustele ELi välissuhetes, ei tohi neist saada eesmärk omaette, vaid need peavad keskenduma selle tagamisele, et dialoogide käigus tõstatatud ja arutatud küsimuste suhtes võetaks meetmeid; kahetseb Indiaga peetud inimõigustealaste dialoogide tulemust ja on pettunud selles, et kastipõhise diskrimineerimise küsimust ei arutatud viimase inimõigustealase dialoogi käigus;
166. nõuab tihedat koostööd ELi liikmesriikide, Euroopa Komisjoni ning kõiki ELi ja kolmandate riikide vahelisi inimõigustealaseid dialooge juhtiva ELi Põhiõiguste Ameti vahel; juhib tähelepanu sellele, et EL peab suutma võidelda liidusiseste inimõiguste rikkumistega, kui tahetakse olla inimõiguste lipulaev kogu maailmas;
167. tunneb heameelt esimese ELi ja Valgevene inimõigustealase dialoogi üle, mis toimus 2009. aasta juunis, kuid peab kahetsusväärseks asjaolu, et selle riigi inimõiguste olukord on endiselt keeruline, jätkuvalt piiratakse ühinemis-, kogunemis- ja sõnavabadust ning represseeritakse inimõiguste kaitsjaid ja ajakirjanikke;
168. tervitab Mehhiko valitsuse jõupingutusi uimastikaubanduse ja organiseeritud kuritegevusega võitlemisel ning asjaolu, et Kongressile on esitatud sõjaväelise õigusemõistmise reformi seaduseelnõu; rõhutab, et ELi ja Mehhiko strateegilist partnerlust tuleb näha kui inimõiguste ja demokraatia tugevdamise võimalust;
169. märgib, et 2009. aasta aprillis vaatas Korea Rahvademokraatliku Vabariigi (Põhja-Korea) parlament läbi riigi põhiseaduse, et lisada sellesse muu hulgas säte, mille kohaselt Põhja-Korea „austab ja kaitseb inimõigusi”; nõuab tungivalt, et Põhja-Korea ametivõimud astuksid konkreetseid ja reaalseid samme inimõiguste tingimuste parandamise suunas; kutsub sellega seoses ametivõime üles lubama rahvusvahelistel sõltumatutel ekspertidel kontrollida iga tüüpi kinnipidamisasutusi ning lubama ÜRO eriraportööril riiki külastada; rõhutab, et riigi inimõiguste olukorra hindamisel tuleb lisaks põhiseaduslikele sätetele võtta arvesse eelkõige konstruktiivsete meetmete rakendamist; kutsub samuti Põhja-Korea ametivõime üles vabastama piirangutest rahvusvaheliste töötajate suutlikkuse jälgida abi jagamist, ning tagama, et rahvusvaheline abi jõuab abivajajateni; nõuab tungivalt, et Põhja-Korea juhtkond osaleks konstruktiivselt ELiga peetavates inimõigustealastes dialoogides;

170. on jätkuvalt mures, et inimõigustealane dialoog Iraaniga on alates 2004. aastast katkenud Iraani koostöövalmiduse puudumise tõttu, ning on seisukohal, et rahvusvahelisel üldsusel on aeg tegutseda Iraani kodanikuühiskonna toetuseks praeguses riigi demokraatliku liikumise ajaloo olulises pöördepunktis; kutsub Iraani ametivõime üles jätkama kõnealust dialoogi kõikide demokraatiale pühendunud kodanikuühiskonna sidusrühmade toetamiseks ning tugevdama rahumeelsete ja mittevägivaldsete vahenditega käimasolevaid protsesse, mis võivad kindlustada demokraatlikke, institutsioonilisi ja põhiseaduse reforme, tagada nende reformide jätkusuutlikkuse ning koondada kõik Iraani inimõiguste kaitsjad ja kodanikuühiskonna esindajad, kes on kaasatud poliitika kujundamise protsessidesse, tugevdades nende rolli üldises poliitilises diskursuses; palub nõukogul, komisjonil ja liikmesriikidel neid protsesse toetada ja tugevdada; on sügavalt mures, et 2008. ja 2009. aastal muutus inimõiguste olukord Iraanis halvemaks ning piirangud sõna- ja kogunemisvabadusele püsivad; sellega seoses on sügavalt mures ajakirjanike, kirjanike, teadlaste, naiste õiguste kaitsjate ja inimõiguste aktivistide takistamise pärast; on jätkuvalt mures etniliste ja usuliste vähemuste represseerimise pärast Iraanis;
171. võtab teadmiseks Kambodža murettegeva autoritaarse suundumuse, mida rõhutab pikaajaline karistamatus inimõiguste rikkumisel, poliitilise ruumi ja opositsioonierakondadesse kuuluvate isikute ja muude poliitikaaktivistide sõnavabaduse piiramine; kutsub komisjoni üles astuma samme 1991. aastal Kambodža kohta sõlmitud Pariisi lepingu taasjõustamiseks;

Majanduslikud, sotsiaalsed ja kultuurilised õigused

172. tunnistab, et majanduslikele, sotsiaalsetele ja kultuurilistele õigustele tuleks omistada sama suur tähtsus kui kodaniku- ja poliitilistele õigustele, pidades silmas kõigi inimõiguste üldkehtivust, jagamatust, omavahelist sõltuvust ja seotust, mida kinnitati 1993. aastal Viinis toimunud ülemaailmsel inimõiguste konverentsil; nõuab tungivalt, et kogu maailma riigid allkirjastaksid majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti fakultatiivprotokoll (OP-ICESCR), mis avati allkirjastamiseks 24. septembril 2009;
173. rõhutab, et inimõigused hõlmavad muu hulgas õigust toidule, veele ja sanitaartingimustele, haridusele, sobivale eluasemele, maale, inimväärsele tööle ja sotsiaalkindlustusele; kõnealused õigused kui õiglane juurdepääs loodusvaradele jätkusuutlikkuse alusel tuleks tagada ka tulevastele põlvkondadele; tunnistab, et sageli on niisuguste õiguste järgimata jätmise põhjuseks vaesus ja hea valitsemistava puudumine; nõuab, et EL teeks suuremaid jõupingutusi aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks, kuna on selge, et maailm on 2015. aastaks seatud eesmärkidest kaugel; kordab selles kontekstis inimõigustel põhineva poliitika rakendamise olulisust aastatuhande arengueesmärkide elluviimisel;
174. tunnustab Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni järelevalvesüsteemi tähtsust õiguste kaitsmisel kaubanduse ja tööhõive, statistikasüsteemide, sotsiaalkaitse- ja tööhõivepoliitika, samuti tervishoiu ja -ohutuse valdkonnas;
175. palub komisjonil ja liikmesriikidel jälgida, et riikliku või Euroopa õiguse alusel tegutsevad ettevõtted ei eiraks inimõiguste austamise ja tervishoiu- või keskkonnanormide järgimise nõudeid, mida ettevõtted peavad täitma, kui nad asuvad kolmandasse riiki või tegutsevad kolmandas riigis, eriti arenguriigis;

176. palub komisjonil ja liikmesriikidel täita oma ametliku arenguabiga seotud kohustusi arenguriikide suhtes, et võidelda ülemaailmse majandus- ja finantskriisi vastu ning vähendada sel viisil negatiivseid tagajärgi, mida kõnealune kriis on põhjustanud inimõiguste olukorrale maailmas; tunneb heameelt inimõiguste nõukogu kümnenda eriistungil üle, mis kandis nime „Ülemaailmse majandus- ja finantskriisi mõju inimõiguste üldisele tagamisele ja tõhusale teostamisele” ja toimus 20. veebruaril 2009. aastal; nõuab, et ELi liikmesriigid jätkaksid kriisile vaatamata inimõigustealast koostööd kolmandate riikidega, ja rõhutab, et vahendite puudumisega ei tohi kunagi õigustada inimõiguste rikkumist;

Komisjoni välisabiprogrammid ning demokraatia ja inimõiguste Euroopa rahastamisvahend (EIDHR)

177. tervitab asjaolu, et Euroopa Parlamendi prioriteete on EIDHRi 2008. ja 2009. aasta programmitööd käsitlevates dokumentides arvesse võetud;
178. toetab EIDHRi panust, eelkõige kohalike ja rahvusvaheliste kodanikuühiskonna organisatsioonide kodanikuühiskonna projektide kaudu (90% panusest), samuti kõnealuse valdkonna piirkondlike ja rahvusvaheliste organisatsioonide, näiteks Euroopa Nõukogu, OSCE ja ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo kaudu (10 % panusest);
179. märgib, et aastatel 2008–2009 oli inimõiguste ja demokraatia edendamiseks ette nähtud üle 235 miljoni euro, mille abil oli võimalik rahastada 900 projekti ligikaudu sajas riigis, ning et eriti suur arv projekte rahastati Euroopa naabruspoliitikaga hõlmatud riikides, kuid kogusummas said suurima toetuse AKV riigid; täheldab murega praegu kõigi demokraatia toetamise projektide (v.a valimiste vaatlemine) kahjuks valitsevat tasakaalustamatust; arvab, et EIDHRi rahastamist tuleks oluliselt suurendada, et see sisaldaks Euroopa demokraatia sihtkapitali asjakohast rahastamist inimõiguste suutlikkuse arendamise ja demokraatia edendamise toetuseks kõige rohkem abi vajavates ühiskondades;
180. rõhutab EIDHRi keskse tugevusena asjaolu, et see ei sõltu vastuvõtva riigi valitsuse nõusolekust ja on seega võimeline keskendumas tundlikele poliitilistele küsimustele ja innovaatilistele lähenemisviisidele ning tegema otsust koostööd kohalike kodanikuühiskonna organisatsioonidega, mis peavad säilitama oma sõltumatuse riigiasutustest;
181. rõhutab, et oluline on kasutada EIDHRi vahendina inimõigusi ähvardavatele ohtudele reageerimiseks ning üha suurema toetuse pakkumiseks inimõiguste kaitsjatele ja inimõiguste rikkumise ohvritele; toetab üheteistkümnest EIDHRi rahastatud organisatsioonist koosnevat võrgustikku, mis keskendub inimõiguste kaitsjate kaitsmisele ja kiirele reageerimisele hädaolukordades; julgustab arendama välja konkreetseid strateegiaid erinevatesse kategooriatesse kuuluvate inimõiguste kaitsjate (kaasa arvatud lesbide, geide, biseksuaalide ja transseksuaalide õiguste kaitsjad ning inimesed, kes on seotud inimõiguste ja humanitaarõiguse rikkumiste uurimisega) vajadustele vastamiseks;
182. kutsub komisjoni üles tagama liidu poliitiliste prioriteetide, tema partnerluste ja koostöökokkulepete ning tema poolt toetatavate projektide ja programmide vahelise sidususe, eelkõige seoses kahepoolse programmitööga, mida ta teostab kolmandate riikidega;

183. on teadlik endiselt murettekitavast inimõiguste olukorrast Aafrika mandril ning on veendunud, et Aafrika riigid on astunud olulisi samme õigusriigi edendamiseks kogu mandril inimõiguste ja rahvaste õiguste Aafrika harta vastuvõtmisega (tuntud ka kui Banjuli harta), ning kaalub seetõttu võimalust luua sihtotstarbeline eelarverida Inimõiguste ja Rahvaste Õiguste Aafrika Kohtu töö toetuseks;
184. kutsub komisjoni töötajaid üles kohtuma korrapäraselt kodanikuühiskonna esindajatega Brüsselis, et edendada dialoogi partneritega, kes tegelikult kohapeal projekte ellu viivad;
185. tunneb heameelt inimõiguste jaoks ettenähtud rahaliste vahendite jagamise üle geograafiliste programmide kaudu, kusjuures poliitika rakendamist riigi ja piirkondlikul tasandil toetatakse Euroopa Arengufondist (Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikides), arengukoostöö rahastamisvahendist (Ladina-Ameerika, Aasia ja Lõuna-Aafrika riikides) ning Euroopa naabus- ja partnerlusinstrumendist (naaberpiirkondades), samuti temaatiliste rahastamisvahendite kaudu, näiteks EIDHR, stabiliseerimisvahend, arengukoostöö rahastamisvahend ja tööstusriikide rahastamisvahend ICI Plus;

Valimisabi ja valimiste vaatlemine

186. märgib rahuloluga, et EL kasutab demokraatia edendamiseks kolmandates riikides üha rohkem ära valimisabi ja valimiste vaatlemist, edendades sellega inimõiguste, põhivabaduste ja õigusriigi põhimõtete järgimist, ja et kõnealuste missioonide kvaliteet ja sõltumatus pälvib laialdast tunnustust;
187. kutsub kõrget esindajat ja komisjoni asepresidenti üles jälgima valimiste ELi vaatlusmissioonide lõpparuannetes esitatud ettepanekute rakendamist, tagama vajaduse korral järelabi ja andma Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru;
188. nõuab veel kord, et valimisprotsess, kaasa arvatud valimiseelsed ja -järgsed etapid, kaasataks asjaomaste kolmandate riikidega peetava poliitilise dialoogi eri tasanditesse ning et neid toetataks vajaduse korral konkreetse tegevusega, et tagada ELi poliitikavaldkondade sidusus ja kinnitada veel kord inimõiguste ja demokraatia üliolulist rolli;
189. nõuab suuremat valvsust kriteeriumide osas, mille alusel valitakse riigid, kes saavad valimisabi ja kus hakatakse valimisi vaatlema, ning eeskätt nende rahvusvahelisel tasandil kehtestatud meetodite ja eeskirjade järgimist, mis puudutavad vaatlusmissiooni sõltumatust ja tulemuslikkust;
190. tunneb heameelt rahastamise mahu üle, mille kogusumma oli käesoleva raporti 18-kuulise perioodi jooksul 50 miljonit eurot;

Euroopa Parlamendi inimõigusi käsitleva tegevuse kasutamine

191. kutsub nõukogu ja komisjoni üles kasutama täielikult ära Euroopa Parlamendi resolutsioone ja muid teatisi ning reageerima seejuures sisuliselt nendes väljendatud soovidele ja muredele, eelkõige kiireloomuliste resolutsioonide puhul;
192. kordab, et Euroopa Parlamendi poolt igal aastal välja antav Sahharovi auhind mõttevabaduse edendamise eest tuleb muuta nähtavamaks; kahetseb, et ei võeta

nõuetekohaseid järelmeetmeid kandidaatide ja laureaatide heaolu ning nende riikide olukorra heaks; kutsub nõukogu ja komisjoni üles muutma auhind silmapaistvamaks, muu hulgas lisades selle iga-aastasessa inimõigustealasesse aruandesse; kutsub lisaks nõukogu ja komisjoni üles Sahharovi auhinna kandidaatide ja laureaatidega ühendust hoidma, et tagada pidev dialoog ja asjaomaste riikide inimõiguste olukorra üle järelevalve ning et pakkuda kaitset tagakiusatud inimestele;

193. tuletab Euroopa Parlamendi delegatsioonidele meelde, et nad lisaksid inimõiguste üle peetavad arutelud korrapäraselt parlamentidevaheliste kohtumiste päevakorda, külastaksid delegatsioonide visiitide ajal inimõiguste austamise suurendamisega tegelevaid projekte ja asutusi ning kohtuksid inimõiguste kaitsjatega ja pakuksid neile vajaduse korral rahvusvahelist nähtavust ja kaitset;
194. tunneb heameelt Sahharovi auhinna laureaatide võrgustiku loomise üle; nõuab tungivalt, et viivitamata leitaks vajalikud vahendid võrgustiku eesmärkide saavutamiseks ning Sahharovi auhinna võitjate ja Euroopa Parlamendi vahelise teabevahetuse hõlbustamiseks, andes auhinna võitjatele eristaatuse, mis võimaldab neil siseneda Euroopa Parlamendi hoonetesse lihtsustatud sisenemiskorra alusel;

o
o o

195. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, liikmesriikide ja kandidaatriikide valitsustele ja parlamentidele, Ühinenud Rahvaste Organisatsioonile, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile ning käesolevas resolutsioonis nimetatud riikide ja territooriumide valitsustele.